

Strategie rozvoje mikroregionu Morkovsko

Bc. Milena Brablíková

Diplomová práce
2006

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav managementu
akademický rok: 2005/2006

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Milena BRABLÍKOVÁ**
Studijní program: **N 6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a marketing**
Téma práce: **Strategie rozvoje mikroregionu Morkovsko**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Zpracujte teoretické podklady využitelné pro strategii rozvoje mikroregionu.

II. Praktická část

- Provedte analýzu současného stavu mikroregionu Morkovsko.
- Vypracujte SWOT analýzu mikroregionu.
- Navrhněte strategii rozvoje mikroregionu Morkovsko.
- Vypracujte projekt rozvoje vycházející z navrhované strategie a zhodnoťte možná rizika navrhovaného řešení

Závěr

Rozsah práce: **70 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

- [1] WOKOUN, René. Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie. Praha, VŠE, 2003. ISBN 80-245-0517-7.
- [2] WOKOUN, R., LUKÁŠ, Z., KOUŘILOVÁ, J. Výkladový slovník regionální a strukturální politiky Evropské unie. Praha, IFEC, 2002. ISBN 80-864-12-18-0.
- [3] Komise pro strategický rozvoj mikroregionu Morkovsko. Analýza současné situace mikroregionu Morkovsko. Morkovice, 2000.
- [4] Interní materiály mikroregionu Morkovsko. Morkovice, 2004.
- [5] Oficiální internetové stránky Krajského úřadu ve Zlíně, www.kr-zlinsky.cz.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Jaromír Schneider**
Ústav managementu
Datum zadání diplomové práce: **6. března 2006**
Termín odevzdání diplomové práce: **12. května 2006**

Ve Zlíně dne 6. března 2006

doc. PhDr. Vnislav Nováček, CSc.
děkan

Ing. Pavla Staňková, Ph.D.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Tato diplomová práce je zaměřena na strategii rozvoje mikroregionu v souladu se záměry regionální politiky a regionálního rozvoje. V teoretické části jsou vysvětleny pojmy jako je regionální marketing, teorie regionu a regionální politika. V praktické části je provedena analýza současného stavu mikroregionu Morkovsko, v návaznosti na ni definován strategický rozvojový plán tohoto území a v poslední části jsou navrženy projekty rozvoje.

Klíčová slova:

Regionální marketing, marketingový výzkum, region, regionalizace, regionální politika, regionální nástroje, strategie plánování obce a regionu, analýza současného stavu mikroregionu Morkovsko, SWOT analýza, strategický rozvojový plán, projekt rozvoje.

ABSTRACT

This diploma work deals with the strategy of the development of the micro region in accordance with the aims of the regional politics and the regional development plan.

The theoretical part explains the terms such as regional marketing, the theory of region and the regional politics.

The practical part analyzes the current state of the micro region Morkovsko. This is followed by the strategy of the development plan of the area. The last part focuses on the projects connected to the development of the region.

Key words:

Regional marketing, marketing research, region, regionalization, regional politics, regional tools, strategy of the planning and the development of the current situation, SWOT analysis, strategic development plan, project of the development.

Poděkování:

Ráda bych na tomto místě poděkovala svému vedoucímu práce Ing. Jaromíru Schneiderovi za jeho přístup, ochotu a především cenné rady, které mi věnoval během zpracování této diplomové práce.

Dále bych chtěla poděkovat Mgr. Pavlu Horákovi – předsedovi sdružení „mikroregion Morkovsko“ a starostovi města Morkovice-Slížany v jedné osobě, za poskytnuté materiály a informace.

OBSAH

ÚVOD	8
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 REGIONÁLNÍ MARKETING	11
1.1 POJEM MARKETING.....	11
1.2 REGIONÁLNÍ MARKETING, JEHO VÝZNAM A UPLATNĚNÍ	12
1.3 MARKETINGOVÉ PROSTŘEDÍ OBCE A REGIONU	13
1.4 MARKETINGOVÝ VÝZKUM.....	14
1.4.1 Primární výzkum.....	14
1.4.2 Sekundární výzkum.....	15
1.5 POSTAVENÍ OBCE (REGIONU) V KONKURENČNÍM PROSTŘEDÍ.....	15
1.6 URČOVÁNÍ TRŽNÍCH SEGMENTŮ	16
1.7 MARKETINGOVÝ MIX	17
1.8 STRATEGIE PLÁNOVÁNÍ OBCE A REGIONU.....	17
1.9 ÚČELY PROGRAMŮ A MOŽNOSTI JEJICH VYUŽITÍ.....	18
1.10 SWOT - ANALÝZA	20
2 TEORIE REGIONU	22
2.1 KONCEPCE REGIONU.....	22
2.2 STRUKTURA REGIONU	22
2.3 HRANICE REGIONU	23
2.4 ŘÁD A HIERARCHIE REGIONŮ.....	24
2.5 REGIONALIZACE.....	24
3 REGIONÁLNÍ POLITIKA	26
3.1 PŘÍČINY VZNIKU REGIONÁLNÍ POLITIKY	26
3.2 VÝVOJ REGIONÁLNÍ POLITIKY	27
3.3 MOTIVY EXISTENCE REGIONÁLNÍ POLITIKY	29
3.3.1 Ekonomické motivy	29
3.3.2 Ekologické motivy	30
3.3.3 Sociální motivy	30
3.3.4 Politické motivy	31
3.4 POJETÍ REGIONÁLNÍ POLITIKY.....	31
3.5 NÁSTROJE REGIONÁLNÍ POLITIKY	32
3.5.1 Makroekonomické nástroje.....	32
3.5.2 Mikroekonomické nástroje.....	33
4 ZÁVĚR TEORETICKÉ ČÁSTI	36
II PRAKTICKÁ ČÁST	37
5 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU MIKROREGIONU MORKOVSKO	38

5.1	CHARAKTERISTIKA MIKROREGIONU MORKOVSKO	38
5.2	OBECNÁ CHARAKTERISTIKA	39
5.3	OBYVATELSTVO, TRH PRÁCE	40
5.4	OBČANSKÁ VYBAVENOST	41
5.4.1	Školství a zdravotnictví	41
5.4.2	Kultura a sport	42
5.4.3	Doprava	43
5.4.4	Technická infrastruktura	44
5.5	PRŮMYSL	44
5.6	ZEMĚDĚLSTVÍ	45
5.7	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	45
5.8	CESTOVNÍ RUCH	46
6	SWOT ANALÝZA	47
6.1	SILNÉ STRÁNKY	47
6.2	SLABÉ STRÁNKY	48
6.3	PŘÍLEŽITOSTI	48
6.4	HROZBY	50
7	STRATEGIE ROZVOJE MIKROREGIONU MORKOVSKO	51
7.1	PROJEKTY ROZVOJE	54
7.1.1	Vybudování nové výrobní firmy v Morkovicích-Slížanech	54
7.1.2	Vybudování průmyslové zóny	56
7.1.3	Výstavba cyklostezky	57
7.1.4	Odkanalizování a čištění odpadních vod v mikroregionu Morkovsko	59
7.1.5	Oprava a rekonstrukce pozemních komunikací v mikroregionu Morkovsko	61
7.1.6	Výsadba stromů kolem silnic mezi obcemi mikroregionu Morkovsko	62
7.1.7	Vybudování areálu pro zájmovou činnost dětí a mládeže	64
7.1.8	Podpora výstavby nových rodinných domů v mikroregionu Morkovsko	65
7.1.9	Vybudování domu s pečovatelskou službou v Litenčicích	67
7.1.10	Zvýšení dopravní dostupnosti v mikroregionu Morkovsko	68
7.1.11	Vybudování muzea košíkářství	69
7.1.12	Vydávání informačních tiskovin pro občany mikroregionu Morkovsko	71
7.2	ZHODNOCENÍ MOŽNÝCH RIZIK A PRAKTICKÉ VYUŽITELNOSTI NAVRHOVANÝCH PROJEKTŮ	73
	ZÁVĚR	77
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	78
	SEZNAM TABULEK	80
	SEZNAM PŘÍLOH	81

ÚVOD

Na území České republiky existují v současné době značné rozdíly v sociálně ekonomické situaci jednotlivých regionů a lze očekávat, že se tyto diference budou postupně ještě prohlubovat v důsledku pokračujících ekonomických změn a doznívajícího rozdílného sektorového dopadu ekonomické transformace na jednotlivé oblasti. Důležitým prvkem pro vnitřní soudržnost, ekonomický rozvoj a hospodářskou stabilitu země je odstranění těchto nežádoucích jevů. Způsob, kterým těchto cílů můžeme dosáhnout, je cílená regionální politika. Prioritním úkolem v oblasti regionální politiky je vymýcení nebo alespoň zmírnění nepříznivých regionálních ekonomicko-sociálních aspektů.

Právě význam regionální politiky neustále roste. Jednou z možností, jak můžeme regionální politiku aplikovat, je regionální marketing. Marketing sám o sobě byl již dříve úspěšně využíván v podnikatelském sektoru a jeho současný význam postupně narůstá i ve veřejné správě při řízení a rozvoji obcí, měst a regionů.

Aplikovat regionální politiku je složité především v malých obcích s ohledem na omezené zdroje. Proto se tyto obce začínají v posledních letech sdružovat do dobrovolných svazků obcí a zakládají mikroregiony. Jen tak mají šanci uspokojit potřeby svých občanů a zajistit jim důstojný život srovnatelný s životem ve městě.

Mikroregiony jsou přirozenými územními útvary, které tvoří většinou sousedící obce v různě velkém počtu. Mikroregiony vznikají jako dobrovolné svazky obcí dle zákona č.128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). Důvod obcí k vytváření takového svazku je právě v ochraně a prosazování společných zájmů. Formují se především s cílem sdružit materiální prostředky municipalit. Nejčastější aktivitou je budování a zkvalitňování infrastruktury členských obcí, na něž by malé obce neměly dostatečné množství prostředků.

Aby efektivita realizovaných projektů byla co možná největší, musí být cíleně plánovány. Za tímto účelem je vypracovávána strategie rozvoje mikroregionu. Pro její naplnění se využívají a aplikují vybrané manažerské a marketingové přístupy.

Jedním z takových mikroregionů je i mikroregion Morkovsko, o němž pojednává i moje diplomová práce, zaměřená na oblast regionálního marketingu. Tato problematika mne zajímává již delší dobu, a to jak z pozice studenta, tak i občana. Myslím, že by nám nemělo být lhostejné, kde žijeme a jakým způsobem a směrem představitelé samosprávy řídí naši obec či mikroregion. V mikroregionu Morkovsko, tedy přesněji v Morkovicích, žijí od

narození a jeho současné problémy se mě rovněž dotýkají. Mám snahu taktéž přispět k jeho dalšímu rozvoji a doufám, že mnou navržené projekty rozvoje budou motivovat představitele mikroregionu při naplňování jeho strategie, byť i částečně.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 REGIONÁLNÍ MARKETING

Na úvod bych chtěla vysvětlit, že regionální marketing není samostatnou teorií, ale transformací z obecné teorie marketingu. Je jeho subsystémem, který se postupně vyvinul, aby mohl být aplikován v oblasti, která není typicky tržní, tedy v oblasti regionálního rozvoje.

Pro řádné objasnění všech teoretických vztahů zde však hovořím i o obecné formě marketingu a tento postupně transformuji na regionální oblast.

1.1 Pojem marketing

Mezi mnoha definicemi marketingu lze vidět diametrální rozdíl mezi sociálním a manažerským přístupem k marketingu. Sociální definice poukazují na roli marketingu ve společnosti, proto se v této práci zabývám převážně sociálním přístupem k marketingu. Možno konstatovat, že úlohou marketingu je „poskytovat vyšší životní standard“.

Marketing můžeme definovat jako společenský a řídicí proces, kterým jednotlivci a skupiny získávají to, co potřebují, prostřednictvím tvorby, nabídky a směny hodnotných produktů a služeb s ostatními. [Kotler 5, s.23]

Marketing vychází z lidských potřeb a přání. Lidé potřebují potravu, vzduch, vodu, oblečení a příbytek k tomu, aby přežili. Kromě toho lidé touží po rekreaci, vzdělání a ostatních službách a silně preferují určité zvláštní verze a značky základního zboží a služeb.

Je velmi důležité rozlišovat mezi potřebami, přáními a poptávkou. Lidská potřeba je stav pocíťovaného nedostatku některého základního uspokojení. Lidé vyžadují potravu, ošacení, obydlí, bezpečnost, sounáležitost a úctu. Tyto potřeby nejsou vytvářeny společností či trhem; jsou dány podstatou lidské existence. [Kotler 5, s.23]

Přání jsou touhy po specifickém uspokojení lidských potřeb. Je zřejmé, že stejná základní potřeba může být uspokojena různým způsobem. Lidských potřeb je málo, přání je mnoho. Přání lidí jsou neustále formována společenskými silami a institucemi – církví, školou, rodinou i obchodní společností.

Poptávka jsou přání mít specifické produkty, která jsou podložena schopností a ochotou si je koupit. Přání se stávají poptávkou, jsou-li podložena kupní silou.

Lidé uspokojují své potřeby a přání různými produkty. Produkty můžeme chápat velmi široce, jako cokoli, co může být nabízeno někomu proto, aby byla uspokojena jeho potřeba

nebo přání. Produkt může představovat fyzický výrobek, službu nebo myšlenku. [Kotler 5, s.24]

1.2 Regionální marketing, jeho význam a uplatnění

Rozlišujeme několik druhů marketingu – průmyslový marketing, marketing obchodu a služeb, regionální marketing nebo marketing měst a obcí.

Marketing sám o sobě je relativně mladou, nicméně vysoce potřebnou disciplínou. Jeho základy byly vypracovány a prověřeny v podnikatelském sektoru. V souvislosti s vypracováváním a se zdokonalováním principů regionální politiky se postupně začaly prosazovat i snahy o aplikaci marketingových přístupů v sekci obcí a regionů. Na tomto základu byly vypracovány a průběžně zdokonalovány principy regionálního marketingu. V rozvinutých demokratických společnostech se regionální marketing a marketing měst a obcí využívá již od druhé poloviny sedmdesátých let. [Lacina 6, s. 3]

Regionální marketing formuluje a konkretizuje myšlenkové procesy zaměřené na uspokojování potřeb a požadavků cílové skupiny ve vymezeném regionu. V těchto cílech je hlavní rozdíl mezi marketingem v podnikatelském sektoru a v neziskovém sektoru regionů a obcí. Zatímco podnikatelský subjekt usiluje o maximalizaci svého zisku, obec a region se přednostně snaží uspokojit potřebu veřejných služeb. [Lacina 6, s. 95]

Tento marketing, který lze realizovat na různé prostorové úrovni a zejména na úrovni města, obce a regionu, představuje na první pohled myšlenku územního plánování města a obce. V profesionálním prostředí prostorového plánování vyvolávaly metody spojené s pojmem „městský marketing“ různé reakce, pohybující se od nadšeného souhlasu až po zdrženlivost nebo absolutní odmítnutí „prodeje“ města. Představitelům menších obcí se může zdát, že se pro ně využití marketingu nehodí. Utápějí se v každodenních bojích vyplývajících z nevelkého rozpočtu. Neuvědomují si, že byt' omezené použití některých nástrojů marketingu by je mohlo těchto starostí zbavit. Obec se může spojit s ostatními obcemi a připravit společnou strategii – v tomto případě pak můžeme hovořit o strategii určitého místa, kdy obce využívají marketingu k přilákání investora, kterému nabízejí míst i podnikání ve snaze zajistit občanům lepší životní podmínky. [Janečková 3, s.15]

Obdobně je tato společná strategie s úspěchem využívána i u sdružení obcí.

Původně se marketing místa týkal několika úrovní prostoru obce:

- komplexní operace typu restrukturalizace středu města nebo obce,
- průmyslové zóny zřízené s vysokými náklady místní komunitou nebo obchodními a průmyslovými komorami,
- úroveň celé obce, svěřená často marketingovým specialistům, kteří se většinou zabývali shromažďováním základních informací potřebných k představení obce. To pak sloužilo ke zpracování strategie obce, případně ke zlepšení jejího obrazu v povědomí veřejnosti.

Aby bylo možno postihnout marketing obce (regionu) v celé složitosti produktu, který obec poskytuje, je nutno tyto úrovně doplnit o služby poskytované úřadem obce jejím občanům a dalším subjektům působícím na území obce. [Janečková 3, s.16]

1.3 Marketingové prostředí obce a regionu

Vzhledem k tomu, že obec (region) je tvořena souborem prvků (subjektů) působících na jeho území, je určení marketingového prostředí mnohem obtížnějším úkolem než jeho stanovení pro podnik. Marketingové prostředí obce (regionu) rozlišujeme na vnější a vnitřní.

Vnější prostředí tvoří:

- demografické prostředí (velikost populace, jeho sociální, příjmová, kvalifikační, věková a vzdělanostní struktura, ekonomická aktivita aj.)
- ekonomické prostředí (hospodářská situace státu, regionu a obce)
- politicko-právní prostředí (v rámci místní správy spoluurčuje chování představitelů obcí, rámec pravomocí)
- sociálně-kulturní prostředí (kultura, vzdělání, tradice, rodinné vztahy, obecné zvyklosti, změny hodnotových preferencí)
- přírodní prostředí (rozmístění obcí v regionu, jejich velikost, klimatické podmínky, přírodní zdroje, dopravní možnosti, ekologické podmínky)
- technologické prostředí (vývoj vědy a techniky, využití poznatků).

Vnitřní prostředí můžeme z hlediska správy obce definovat jako situaci organizace, která je pověřena zabezpečováním správy a dalších úkolů svěřených obcí ze zákona. Je dána

především obecním rozpočtem, které závisí na makroprostředí obce, na dotacích ze státního rozpočtu i na mandatorních výdajích. To se jeví, že obci zbývá malý prostor pro vlastní rozpočtovou politiku a ovlivnění její finanční situace. Není tomu tak a právě marketingový přístup může celou situaci, zejména na straně příjmů, výrazně zlepšit.

Dalším prvkem jsou zaměstnanci obce, tj. obecního úřadu a institucí, které obecní úřad přímo řídí. S tím souvisí i kvalita vnitřní struktury organizace a kvalita vedení obce jako celku. [Janečková 3, s.20-24]

1.4 Marketingový výzkum

Cílem marketingového výzkumu obce (regionu) je zpravidla určení vlastností trhu, na kterém se bude obec ucházet o své zákazníky, studie konkurence, odvození dlouhodobých i krátkodobých trendů, analýza silných a slabých stránek obce, jejich příležitostí a hrozeb (SWOT analýza). [Janečková 3, s.28]

Přístup k marketingovému výzkumu vychází především z velikosti obce (regionu) složitosti výzkumu, možností a schopností vlastního úřadu obce a možností zapojit do výzkumu externí organizace, např. univerzity, poradenské organizace, regionální poradenská a informační centra, agentury pro regionální rozvoj.

Etapy marketingového výzkumu:

- zjištění problému a vstupní kontakt se zpracovateli
- vysvětlení problému a stanovení cílů výzkumu
- návrh metodiky výzkumu
- sběr údajů
- analýza údajů a jejich interpretace
- prezentace výzkumné zprávy a její využití v marketingovém informačním systému.

Marketingový výzkum členíme dle využití informačních zdrojů na primární a sekundární.

1.4.1 Primární výzkum

Označení primární výzkum znamená, že údaje shromažďované tímto výzkumem jsou získávány přímo v terénu, od subjektů, o které se zajímáme. Vychází z názorů a požadavků potenciálních investorů, návštěvníků města a především z názorů vlastních obyvatel města.

Za nejčastější způsob primárního šetření počítáme: osobní setkání, dotazníková šetření, semináře a diskusní setkání.

1.4.2 Sekundární výzkum

Údaje sekundárního výzkumu pocházejí z „druhé ruky“, tzn. údaje, jež shromáždil v minulosti někdo jiný. Pocházejí z vnitřních údajů organizace z předchozích výzkumů realizovaných organizací a z externích zdrojů.

Nejčastějšími prameny takových informací jsou: Český statistický úřad, obchodní rejstřík, živnostenské úřady, městské úřady, vzdělávací instituce, agentury pro regionální rozvoj, zahraniční firmy a investoři a další. [Janečková 3, s.28-30]

1.5 Postavení obce (regionu) v konkurenčním prostředí

Tržní postavení zaujímá obec, město (rovněž region) na trhu vůči zákazníkům a vůči konkurenci. Proces hledání tržního postavení se nazývá positioning. Promítá se v něm image obce, ale i její vize a vyjádření klíčových hodnot obce. Proto má zpravidla dvě podoby: statickou a dynamickou. Statická podoba znamená současné postavení obce, dynamická se týká jejího vnímání zákazníky a konkurencí v budoucnosti. Místní správa může při zaujetí svého tržního postavení vycházet z široké pozice, tzn. odpovědnosti za rozvoj celé oblasti nebo se zaměří na omezenou pozici, tj. pouze správu svěřené obce a tím spojené poskytování mandatorních služeb. Celkový, širší pohled na positioning budou zaujímat především takové obce a města, která jsou nebo se chtějí stát centry dané oblasti a ovlivňovat její makroprostředí, tedy větší města. Zvyšující se složitost problémů, které musí řešit místní správa, zejména při stoupající nezaměstnanosti, ji nutí pohlížet na svou zodpovědnost spíše v širším rámci. Čím větší je tato zodpovědnost, tím přesněji musí ve své strategii místní správa zachytit vzájemný vztah mezi službami, které hodlá poskytovat.

Vymezení se vůči zákazníkům, tedy vlastně role, ve které se obec (region) představuje svým zákazníkům, znamená, že se nabízí např. jako turistická oblast, středisko rozvoje průmyslu, středisko rozvoje služeb. [Janečková 3, s.40-41]

1.6 Určování tržních segmentů

Obec a její služby slouží velkému množství tržních segmentů, z nichž každý má různé potřeby i různé chování. Proto je nutné, aby vedení obce dokázalo tyto segmenty určit, charakterizovat a především si vypracovat různou strategii přístupu k nim.

S určením, poznáním a využitím tržních segmentů úzce souvisí i zaujetí tržního postavení, tj. další úroveň rozhodování managementu obce (regionu). I v případě produktu nabízeného obcí platí, že vhodná segmentace může zdokonalit přístup obce k jejím zákazníkům a zlepšit kvalitu nabízených služeb. Může též přispět ke zvýšení produktivity jejich poskytování. Cílovou skupinu si pak organizace vybírá na širším trhu. Počet cílových skupin, které by měl oslovit marketing obce, je mnohem vyšší než počet cílových skupin podniku. Můžeme charakterizovat šest cílových skupin a čtyři předměty vlastního produktu obce (regionu).

Skupiny:

- externí podniky, které se chtějí v obcích usídlit
- finanční činitelé, bankéři a zprostředkovatelé
- podniky usídlené na území obcí, jejichž odchodu je třeba zabránit
- obyvatelé
- návštěvníci obce (regionu)
- zaměstnanci obecních úřadů.

Předměty:

- obce jako celky obsahující tržní i netržní služby
- obecní úřady jako instituce poskytující multiservis
- místa veřejné politiky řízené obecním úřadem, např. politika bydlení, kulturní apod.
- služby, které jsou obce pověřeny vykonávat jako orgán státní správy.

Tyto tržní segmenty a cílové skupiny je nutno dále posoudit podle dalších charakteristik – věku, pohlaví, příjmového profilu, životního cyklu rodiny, velikosti podniku, stáří podniku, oboru podnikání, motivace k usazení v regionu aj. [Janečková 3, s.48-49]

1.7 Marketingový mix

Marketingový mix je jeden z principů marketingu používaný k dosažení marketingových cílů na cílovém trhu. Marketingový mix firmy se skládá ze čtyř nástrojů (tzv. čtyři P): produkt (product), cena (price), místo (place) a propagace (promotion). [Kotler 5, s.94]

Marketingový mix obce či regionu je využíván managementem obce (regionu) k přizpůsobování svého produktu, k jeho odlišení od produktů konkurence, k jeho ocenění, popřípadě zhodnocení. Využívá jej také k přiblížení produktu k segmentům tvořícím jeho uživatele, k jeho propagaci. Slouží i k rozhodování o lidech, kteří produkt realizují, o materiálním prostředí, kde jsou jednotlivé prvky produktu nabízeny a dodávány a které je mnohdy součástí produktu obce. Marketingový mix pomáhá při výběru procesů, jejichž pomocí se produkt dostává k jednotlivým klientům, uživatelům a příjemcům. [Janečková 3, s.55-56]

1.8 Strategie plánování obce a regionu

Zavádění marketingové strategie je zpravidla umožněno použitím marketingového mixu, které tvoří základ marketingového plánu organizace. Obdobně lze postupovat i při realizaci marketingové strategie obce či regionu. [Janečková 3, s.55-56]

Strategické plánování regionu je plánováním se střednědobým či dlouhodobým výhledem. Povaha těchto cílů znamená velkou míru nejistot a rizik, zatěžujících pravděpodobnost úspěšnosti realizace plánů. [Pramen 13, s.112]

Tržně orientované strategické plánování je manažerský proces rozvíjení životaschopné shody mezi cíli, dovednostmi a zdroji organizace a jejími měnícími se tržními příležitostmi. Cílem strategického plánování je vytváření a přetvářet podnikatelské aktivity a produkty firmy tak, aby jejich kombinace zabezpečovala uspokojivé zisky a růst. [Kotler 5, s.68]

Strategické plánování obce a regionu je určitou modifikací strategického plánování podniku. Strategický plán má úzký vztah k územnímu plánu obce. Územní plán je nutno chápat jako dynamický proces, který pro rozvoj měst a obcí definuje nezbytné investice, realizo-

vatelné v dohledné době, které mohou přinést dlouhodobé pracovní příležitosti. [Janečková 3, s.55-56]

Strategie obce či regionu bývá též nazývána programem rozvoje. Návrh programu rozvoje regionu se většinou zpracovává na podnět orgánu státní správy, sdružení obcí a regionální samosprávy, a za eventuální podpory centrální státní správy, např. Ministerstva pro místní rozvoj ČR. Zaměření a struktura programu vyplývají jednak z požadavků zadavatele, jednak z aplikace přístupů k regionální politice a zároveň z příslušné legislativy.

Cíle programu rozvoje regionu je diagnostikovat území, identifikovat rozvojové předpoklady a problémy, vypracovat strategii regionálního a municipálního rozvoje regionu a poskytnout náměty na projekty k podpoře hospodářského a sociálního rozvoje regionu a jeho částí (mikroregionů a rozvojových center).

Výsledný materiál by měl umožnit, aby pro akceleraci podnikání a usměrnění vývoje osídlení příznivým směrem byly vhodnou aktivizací vytvořeny předpoklady a možnosti regionálního a lokálního rozvoje. Materiál by měl současně umožnit, aby byl budoucí rozvoj podnikání a osídlení v podstatě ohleduplnější ke kvalitám životního prostředí, než tomu bylo před rokem 1990. Zároveň by měl respektovat principy trvale udržitelného rozvoje.

Návrh programu rozvoje regionu zpravidla sestává ze dvou částí. První část obsahuje podrobné analýzy a hodnocení. Ve druhé části jsou uvedeny cíle, problémy, projekty a strategie (cesty k dosažení cílů). V přílohách programu by měly být podrobně dokumentovány dílčí výsledky.

Programy rozvoje se zpracovávají pro různě stanovené či definované regiony. Jednak se vychází ze správních regionů, např. okresů, sdružení okresů, krajů, regionu NUTS II, nebo může jít o sdružení obcí do mikroregionů, což už je v podstatě volnější pojetí. Dále lze prakticky libovolně, účelově vymezit regiony pro řešení nejrůznějších problémů např. cestovního ruchu, dopravy, ochrany přírody. [Pramen 13, s.119]

1.9 Účely programů a možnosti jejich využití

Při tvorbě programu rozvoje regionu v České republice vycházíme ze zákona č.128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) a ze zákona č.248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. Z právního hlediska je tudíž program rozvoje obce víceméně dokumentem indikativním a

koordinacním, který nemá charakter obecně závazného předpisu. Pro kraje už však určitá povinnost zpracovat program rozvoje vyplývá ze zákona.

Program ve své výsledné podobě představuje možnosti a předpoklady rozvoje regionu. V tomto smyslu je program rozvoje jedna ze základních podmínek reálného řízení a koordinace rozvoje území regionu.

Význam existence programu vzrůstá i v souvislosti s novými formami organizace a zabezpečení rozvoje území. V tomto směru je využitelný zejména pro činnost lokálních a regionálních rozvojových agentur nebo tzv. city manažerů. [Pramen 13, s.120]

Mezi základní funkce programu patří:

- definice společných zájmů, jeho dílčích částí, obyvatel a podnikatelských subjektů
- konkretizace základních předpokladů realizace společných zájmů
- optimalizace územně-technických a sociálně-ekonomických podmínek pro rozvoj bydlení a podnikání
- koordinace vynakládání veřejných investic z hlediska územního a funkčního rozvoje privátního sektoru
- koordinace alokace běžných veřejných výdajů, v zájmu vytváření stabilních podmínek v oblastech např. bydlení, podnikání, životní prostředí aj.
- definice dlouhodobých záměrů hospodářské a sociální politiky pro území regionu
- posílení vědomí sounáležitosti k regionu a odpovědnosti za jeho rozvoj u místních obyvatel a podnikatelů.

Z hlediska návaznosti na územní dokumentaci je třeba program chápat jako podkladový dokument strategického charakteru pro následnou tvorbu územních plánů. Nezastupitelná je jeho úloha při tvorbě programů dílčích územních celků v rámci regionu a programů jednotlivých měst a obcí, jakož i zpracování koncepcí rozvoje jednotlivých funkčních systémů (např. infrastruktury, bydlení, cestovního ruchu, životního prostředí apod.)

Program rozvoje regionu by měl tedy sloužit jako strategický dokument pro následnou tvorbu:

- programů dílčích mikroregionů (či jinak účelově vymezených územních celků)

- jednotlivých měst a obcí, či jejich sdružení
- koncepcí rozvoje dílčích funkčních systémů (ekonomické subjekty, infrastruktura, lidské zdroje, životní prostředí)
- územních plánů sídelních útvarů (případně velkých územních celků)
- územně plánovacích podkladů.

Program ve své výsledné podobě nepředstavuje statický dokument s dlouhodobě trvalou platností, nýbrž předpokládá průběžnou aktualizaci své analytické i návrhové části (cca každé 2-3 roky). Nezbytná je rovněž průběžná evaluace realizace navržených projektů a námětů.

Jedním ze speciálních přístupů je vytvoření mikroregionů. Hlavním regionalizačním kritériem pak musí být faktory socio-ekonomicko-geografické diferenciacce, integrace a organizace, které se podílejí na formování mikroregionu, a jež se rovněž odrážejí v jejich rozvojových předpokladech a bariérách rozvoje. Promítají se pochopitelně také ve struktuře osídlení. Tvorba mikroregionu může mít rovněž ryze účelový charakter, např. pro zajištění větších investičních akcí a získání odpovídající finanční podpory. Tato sdružení obcí mohou vznikat v souladu se zákonem o obcích (č.128/2000 Sb.). [Pramen 13, s.121-122]

1.10 SWOT - analýza

K splnění cíle programu rozvoje se využívají vhodné metody a přístupy k analýze a syntéze. K hlavním patří geografické, ekonomické, sociologické a speciálně regionálně-analytické metody a přístupy. K rozdělení analytických údajů se s úspěchem využívá tzv. SWOT – analýza.

Tato moderní metoda je v evropských podmínkách již běžně používána v oblasti státní správy, samosprávy a při regionálním plánování. Základními složkami, od nichž se odvíjí celkové řešení rozvoje, jsou vnitřní silné a slabé stránky, a kladné a záporné dopady vnějších vlivů hodnoceného subjektu.

Název SWOT – analýza vznikl zkratkou z anglických slov: Strength (síla) – Weaknesses (slabost) – Opportunities (příležitost) – Threats (hrozba).

Podstatou této metody je odhalení a současně vzájemné porovnávání vnitřních silných a slabých stránek zkoumaného objektu, a možností a hrozeb, které na něj působí zvenčí.

Smysl SWOT – analýzy přitom spočívá v akceptování silných stránek a odstraňování (nebo alespoň omezování) stránek slabých, čímž se zvyšuje pravděpodobnost budoucí realizace příhodných možností a naopak se omezuje dopad takto pojmenovaných hrozeb.

SWOT – analýza je mimořádně složitým procesem, vyžaduje systematický přístup při identifikaci a analýze bezprostředních (často i skrytých) vnějších faktorů a jejich konfrontaci s rozvojovými kapacitami společnosti v daném prostoru. Jaké ale bude to budoucí vnější a vnitřní prostředí, to není nikdo schopn s určitostí říci. Je tedy zřejmé, že plnohodnotné zpracování programů rozvoje jakéhokoliv regionu, včetně návrhů na řešení rozhodujících problémů není možné bez pochopení podstaty regionu a poodhalení historického kontextu, popřípadě bez prognózy jeho budoucí transformace.

Při zařazování jednotlivých faktorů do základních složek SWOT – analýzy, je třeba zodpovědně posuzovat jejich místně podmíněnou situaci a relativní podíl na regionálním rozvoji, neboť tím zpětně ovlivňujeme jejich další vývoj. Dalším samostatným krokem této metody je kombinace interních a externích faktorů, jakožto jeden z možných způsobů nalezení optimální strategie budoucího rozvoje. Při vypracování SWOT – analýzy jsou kladeny požadavky zejména na výstižnost, realističnost a objektivitu. [Pramen 13, s.116-118]

2 TEORIE REGIONU

2.1 Koncepce regionu

Termín region, popř. „rajón“ je používán již dlouhou dobu. Ovšem o všeobecně přijatelnou definici regionu se odborníci bezúspěšně snaží dlouhá léta. Region lze chápat jako komplex vznikající regionální diferenciací krajinné sféry.

Geografické základy koncepce regionu tkví v otázce rozdělení zemského povrchu na určité části, což je jeden z cílů geografického výzkumu. Tento problém je tak starý jako sama geografie; ale teprve rozvoj této vědy v novověku obrátil pozornost na problém „podstaty“ regionu. Novověká geografie – během svého vývoje v 18. a 19. století – použila při charakterizování regionu myšlenku „přírozeného“ rozdělení, vycházejícího z vlastností zemského povrchu; a tím pádem samozřejmě geografického, tj. odpovídajícího zájmům a charakteru geografie jakožto vědy. [Pramen 13, s.39]

2.2 Struktura regionu

Velmi důležitou vlastností regionů je jejich struktura. Na základě struktury jsou zpravidla rozlišovány dva základní typy geografických regionů, a to homogenní regiony, které se vyznačují stejnorodostí svých vlastností a nehomogenní regiony (heterogenní, nodální, spádové, uzlové, funkční), které se vyznačují nesterodností svých vlastností, ale zato funkční jednotností.

Vymezování homogenních regionů je zaměřeno nikoli na zjištění vzájemných vztahů, ale na nalezení shody. Při této regionalizaci se využívá různých kritérií stejnorodosti. Při vymezování homogenních regionů se zpravidla přihlíží k typům vazeb mezi složkami krajinné sféry, třebaže v principech vymezení homogenních regionů není přímo uvedena podmínka vazby složek. Tímto způsobem je například možno na mapě vymezit oblasti, které mají shodně pahorkatinný reliéf, či oblasti s převahou pěstování brambor.

Jestliže je region vymezen na základě několika příznaků, musí se požadavek homogenosti vztahovat na všechna kritéria. Homogenní regiony jsou zpravidla častější ve fyzické geografii (např. klimatické, geomorfologické) než v geografii socioekonomické, i když se s nimi setkáváme například v geografii zemědělství (různé zemědělské regiony).

Nehomogenní regiony jsou jednotné ve vztahu jejich vnitřní struktury nebo organizace. Sestávají z nodálního centra (uzlu, nodálního jádra, nodálního střediska) nebo i z několika nodálních center a zázemí (periferie), které je na uzly vázáno drahami a toky. [Pramen 13, s.41-42]

2.3 Hranice regionu

Regiony jsou vzájemně se odlišující části zemského povrchu. Při vynesení regionů na mapu mohou být odděleny pomocí linií nebo zón. Problémem je výběr odpovídajících izolií. Hranice homogenních regionů probíhají tam, kde se charakteristické rysy jader sousedních regionů stávají nejméně výrazné a navzájem se spojují. Hranice nodálních regionů se vedou v místech, kde vzniká hranice mezi gravitačním působením sousedních center. Chybí-li vzájemné působení vlivů různých nodálních středisek, budou hranice probíhat v místech nulových hodnot gravitačního působení.

Hranice v přírodě jsou různého charakteru – mohou být ostré i neostré, což vyjadřuje rozličné přechody mezi teritoriálními jednotkami. Závisí na vlastnostech a stavbě územních komplexů.

Fyzicko geografická hranice se zjišťuje podle různých příznaků. Pro objektivní zobrazení fyzicko geografické diference je nutno brát ohled na genezi a stáří komplexů, analýzu komponentů a procesů a kvantitativní údaje.

Mimo geografické vymezení pak existuje vymezení regionů např. politickým vlivem (dohodou mezi obcemi) nebo spádovostí problematiky rozvoje (školství).

Hranice mezi regiony, které vznikly vlivem činnosti člověka, jsou zpravidla ostřejší než přírodní hranice. Nejostřejší jsou pak politické hranice.

Avšak většina hranic regionů nemá ráz náhlých přechodů. Okrajové zóny regionů se liší velmi různorodými přechody, posunem nebo propletením složek. Např. u biogeografických regionů tajga přechází do tundry prostřednictvím širokého pásu lesotundry.

V některých případech dochází k tzv. oscilaci hranic regionů (střídání, kolísání). Lze pak rozlišovat např. mikrooscilaci, mezooscilaci či makrooscilaci hranic v závislosti na řádu regionů. Oscilovat mohou ovšem i rozsáhlejší území a celé regiony. [Pramen 13, s.42-43]

2.4 Řád a hierarchie regionů

Jedním z nejdůležitějších úkolů při zkoumání regionální struktury je určení řádu a hierarchie regionů. Byla prokázána hierarchie středisek a vztah středisek vyššího a nižšího řádu. Tyto střediska byla klasifikována do 4 stupňů – vyššího, nižšího, nejnižšího řádu a střediska pomocná. Střediska vyššího řádu mají větší výběr zboží a služeb, střediska nižšího řádu mají výběr menší. Středisek nejnižšího řádu je přirozeně nejvíc. Region, kterému střediska poskytují služby, je označen jako zázemí centrálních míst. Zázemí existují u středisek vyššího i nižšího řádu.

V praxi je běžně používáno jednoduché označení různých řádů regionů: mikroregiony, mezoregiony a makroregiony. Někdy je též použito názvu subregion, k vyjádření hierarchické podřízenosti. [Pramen 13, s.43-44]

2.5 Regionalizace

Regionalizací nazýváme činnost směřující k vymezení regionů. Regionalizace je tedy zpracování informací o rozmístění předmětů a jevů na zemském povrchu. Při regionalizaci vyděluje regionální geografie každý region z kontinua geosystémů, kterým je krajinná sféra. Vydělení geografických regionů se zpravidla provádí na základě dvou hledisek:

- objektivního, tj. pevnosti vazeb mezi složkami regionů
- subjektivního, tj. na základě úkolů výzkumu.

Rozlišujeme fyzickogeografickou a socioekonomickou regionalizaci, dále regionalizaci v jednotlivých dílčích geografických disciplínách, regionalizaci průmyslu, zemědělství, dopravy, služeb apod. Regionalizace rovněž probíhá i v dalších prostorových vědách. Mimo to může regionalizace probíhat z politického či jinak funkčního hlediska.

Při regionalizaci můžeme postupovat „shora“ nebo „zdola“. Při regionalizaci „zdola“ vycházíme od základních jednotek, např. ekosystémů. Dvě a více jednotek, se silnějšími vazbami mezi sebou než k okolním jednotkám, pak vytvářejí region. Při regionalizaci „shora“ se snažíme vymežit typická území regionů.

Pro vymezení regionů byly vypracovány čtyři metody:

1. metoda generalizace textu,
2. kartografická metoda,
3. metoda analýzy vzdáleností v n-rozměrném prostoru,
4. metoda vymezení nodálních regionů.

Ad 1) Je jednou z nejstarších a dodnes často používanou metodou, vede k uspořádání prvků a faktů v průběhu generalizace. Cílem takové činnosti je získání nové informace. Generalizační charakteristiky se vybírají podstatné prvky, fakta a vztahy a upouští se od netypických a méně významných skutečností. Vymezují se celky, které jsou vnitřně co možná nejvíce homogenní a mezi sebou navzájem maximálně heterogenní.

Ad 2) V kartografické metodě přesného umístění a znázornění studovaných objektů našla regionální geografie významný prostředek pro charakteristiku regionů a objevení geografických zákonitostí. Metoda spočívá v zakreslování vybraných odvětví do map, jejich analýzování a následné vyčlenění regionů s podobným obsahem.

Ad 3) Základní problém metody analýzy vzdálenosti v n-rozměrném prostoru spočívá v tom, aby při daném počtu „n“ menších areálů, s jistým počtem faktorů „m“, bylo možno seskupit tyto areály do menšího počtu regionů, které by se vyznačovaly maximální vnitřní homogenitou z hlediska studovaného komplexu faktorů.

Ad 4) Podstatou metody vymezení nodálních regionů je zkoumání přitažlivosti areálů k určitému nodálnímu centru. Nejčastěji se zkoumá souhrn různých vztahů okolí k centřům, jako je např. dojíždění do zaměstnání a škol, spád za občanskou vybaveností atd. [Pramen 13, s.44-46]

3 REGIONÁLNÍ POLITIKA

Definice regionální politiky existuje celá řada, přičemž žádná z nich nebyla akceptována za všeobecně přijatelnou. Přesto lze velmi obecně regionální politiku definovat jako soubor cílů, opatření a nástrojů vedoucích ke snižování příliš velkých rozdílů v socioekonomické úrovni jednotlivých regionů. [Wokoun 12, s.12]

3.1 Příčiny vzniku regionální politiky

Podíváme-li se na regionální strukturu jakéhokoliv státu, vedle prosperujících regionů s vysokou životní úrovní můžeme nalézt i řadu regionů s podprůměrnou ekonomickou výkonností, s vysokou nezaměstnaností a s dalšími sociálními problémy. Jiné regiony se zase vyznačují přijatelnou ekonomickou úrovní, ale jejich další rozvoj je silně ovlivněn např. špatným stavem životního prostředí.

Příčiny meziregionálních rozdílů a vzniku tzv. problémových regionů jsou různorodé a projevují se v řadě forem, my rozlišujeme tři hlavní typy těchto regionů:

- regiony nedostatečně vybavené přírodními zdroji – patří sem většinou odlehlé části jednotlivých zemí, kde nepříznivé přírodní podmínky v minulosti umožnily pouze extenzivní formy zemědělství a tato orientace přetrvala do současnosti. Šanci na zvrát ve vývoji tohoto typu regionů představuje většinou zvýšení úrovně v ostatních regionech – za předpokladu, že region je přitažlivý pro cestovní ruch, který může být mnohdy jediným stimulem pro celkové ekonomické oživení
- regiony s nedostatečným využitím vlastních zdrojů – nízké využití vlastních zdrojů je způsobeno obvykle nedostatkem kapitálu. Důsledkem je nízká životní úroveň. Dlouhodobé zlepšení v těchto problémových regionech závisí zejména na ekonomické situaci v jiných částech a na technologickém pokroku, aby se využití územních zdrojů stalo ekonomicky schůdným.
- regiony se stagnujícími či upadajícími základními odvětvími – tyto regiony v minulosti patřily mezi nejvyspělejší, avšak změny ve struktuře poptávky způsobily stagnaci či úpadek tradičních průmyslových odvětví (těžba uhlí, hutnictví, textilní výroba). Tyto regiony se obvykle vyznačují: rostoucí nezaměstnaností, klesající ekonomickou úrovní, vysokou mírou emigrace.

Jelikož existence příliš velkých rozdílů v sociálně-ekonomické úrovni mezi jednotlivými regiony podvazuje další ekonomický rozvoj v rámci celého státu a může vyvolat i ostré sociální a politické konflikty, přistoupilo se ve většině zemí s tržní ekonomikou k formulaci a praktické realizaci regionální politiky. Jejím prvořadým cílem je vytvořit podmínky pro odstranění nebo alespoň zmírnění nadměrných rozdílů ve vývoji jednotlivých částí státu a dosažením vyvážené regionální struktury přispět ke zvýšení konkurenceschopnosti národní ekonomiky v mezinárodním měřítku. [Pramen 13, s.65-66]

3.2 Vývoj regionální politiky

Počátky regionální politiky sahají do třicátých let dvacátého století, do období velké hospodářské krize, kdy byla Velká Británie postavena před problémem, jak řešit dopady této krize v klasických průmyslových regionech. V této době se ve Velké Británii výrazně prohloubily socioekonomické diference mezi jednotlivými regiony. Nejvíce se „propadly“ regiony s vysokým podílem tradičních průmyslových odvětví (těžba uhlí, hutnictví, textilní průmysl) a stát byl nucen přijmout určitá opatření ke zmírnění výrazně se zhoršující sociální situace v těchto regionech. V roce 1934 byl také přijat první legislativní dokument „Zákon o speciálních územích“, v němž byly vymezeny problémové regiony, definovány způsoby pomoci spočívající ve zlepšení infrastruktury a rovněž stanovena pravidla pro alokaci prostředků.

Od těchto dob se ve Velké Británii regionální politika rozvíjí nepřetržitě. V poválečném období byly vymezeny tzv. rozvojové regiony. V roce 1960 byl přijat zákon o místní zaměstnanosti, jímž se vymezily rozvojové distrikty (s vysokou nezaměstnaností), kam podle tohoto zákona směřovala finanční pomoc. Podobný zákon z roku 1963 umožňoval navíc zrychlené odpisy při nových investicích ve strojírenství. V roce 1966 vyšel zákon o průmyslovém rozvoji, v němž byly vymezeny rozvojové regiony v mnohem širším pojetí. Regionální pomoc se v roce 1973 rozšířila i na sektor služeb. Většina nástrojů regionální politiky byla nejen zformulována, ale i v praxi odzkoušena zde.

Ve Francii a Itálii se začala regionální politika rozvíjet v podstatě až po druhé světové válce. V obou zemích se projevovaly velmi výrazné regionální dichotomie, v případě Francie šlo o protiklad mezi pařížskou aglomerací a ostatními regiony, v Itálii zase mezi prosperujícím severem a zaostalým jihem. V Itálii se už v padesátých letech regionální politika zaměřila především na industrializace nejjihnější části země. V rámci francouzské regionální

politiky jsou dlouhodobě uplatňovány programy na podporu infrastruktury. Francouzské zkušenosti ze sféry regionální politiky mohou být pro nás v mnohém inspirující, zejména zákon „O směrech regionálního rozvoje a plánování“ z roku 1995, jenž zahrnuje celou problematiku regionálního rozvoje a regionální politiky, včetně otázek a principů, které jsou v rámci Evropské unie teprve obsáhle diskutovány.

Ve většině západoevropských zemí se začala uplatňovat regionální politika na přelomu padesátých a šedesátých let. V současnosti se německá regionální politika soustřeďuje především na rozvoj nových spolkových zemí, dříve se zabývala podporou restrukturalizace starých průmyslových regionů. V Belgii byly postupně v důsledku regionalizace a poté federalizace státu přeneseny všechny kompetence regionální politiky zcela na regionální úroveň. [Wokoun 12, s.8-10]

V České republice až do poloviny devadesátých let 20. století regionální politika prakticky neexistovala. Před listopadem 1989 se koncepce regionální politiky neslučovala s tehdy centrálně plánovanou ekonomikou a počátkem devadesátých let měly tehdejší vlády k řešení transformační problémy na úrovni celého státu. Z historického pohledu bylo realizováno několik projektů, které však nebyly ucelenou koncepcí regionální politiky státu, pouze přispěly k řešení momentálních problémů – industrializace Slovenska, osídlení pohraničí po skončení 2. světové války.

Až postupný nárůst meziregionálních rozdílů v socioekonomickém rozvoji v druhé polovině devadesátých let, postupující procesy demokratizace a decentralizace rozhodování, a zároveň potřeba vytvořit systém regionální politiky i ve vazbě na proces přípravy na strukturální fondy Evropské unie, vedly k zásadnímu obratu i v regionální politice České republiky.

V roce 1998 přijala vláda ČR svým usnesením č.235 „Zásady regionální politiky“. Zároveň stanovila úkoly v oblasti legislativní, institucionální a programové. V rámci jejich plnění byla na národohospodářské a regionální úrovni vypracována řada strategických a programových dokumentů, které měly většinou přípravný charakter.

Nejdůležitější právní předpis v České republice je zákon č.248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. V tomto zákoně je regionální politika chápána jako koncepční činnost státu, regionálních a místních orgánů, jejímž cílem je přispívat k vyváženému a harmonickému rozvoji jednotlivých regionů v ČR, ke snižování neodůvodněných rozdílů mezi úrov-

němi rozvoje jednotlivých regionů a ke zlepšení regionální hospodářské struktury. Zákon o podpoře regionálního rozvoje odstraňuje hlavní nedostatky regionální politiky. Do té doby byla v ČR regionální politika realizována jen v omezeném rozsahu. [Pramen 13, s.96-97]

3.3 Motivy existence regionální politiky

Regionální politika využívá pro realizaci svých cílů různých postupů vůči jednotlivým regionům. Problémovým regionům jsou poskytovány určité výhody, zatímco jiné regiony jsou v nevýhodě nebo je na ně uvalena fyzická kontrola. Důvody regionální politiky lze spatřovat ve čtyřech rovinách. Kromě čistého ekonomického zdůvodnění rozlišujeme sociální, politické a ekologické faktory. Ekonomické motivy jsou považovány za nejdůležitější a jsou rovněž nejpočetnější. [Pramen 13, s.69]

3.3.1 Ekonomické motivy

Základním ekonomickým motivem regionální politiky je plné využití všech výrobních faktorů, zejména však pracovní síly. Je známo, že většina problémových oblastí trpí vysokou nezaměstnaností. Nedostatečné využití pracovních zdrojů znamená snížení hrubého domácího produktu státu. Tradičním motivem je argument ekonomického růstu. Ačkoliv jsou vztahy mezi využitím produkčních faktorů a ekonomickým růstem velmi silné, je regionální politika nutností i v situaci plné zaměstnanosti. Ve vysoce urbanizovaných zemích jsou významným argumentem pro regionální politiku náklady přelidnění. Vysoká koncentrace ekonomických činností a obyvatelstva v několika málo regionech státu nese s sebou vysoké náklady na přelidnění, počítáno na hlavu. Náklady na hlavu rostou vždy s počtem obyvatel, ale od určité úrovně rostou výrazně progresivně. Úkolem regionální politiky je nedovolit městům rozrůstat se nad jejich „optimální“ velikost. Dalším velmi důležitým ekonomickým argumentem ve prospěch regionální politiky jsou vztahy, které mohou existovat mezi regionální nerovnováhou a inflací. Inflace může být vyvolána v regionech s vysokou koncentrací ekonomických aktivit tzv. „útokem na náklady“ (např. růst mezd v důsledku nedostatku pracovních sil), nebo může být způsobena i v méně rozvinutých regionech tzv. „táhnutím poptávky“ (obyvatelstvo těchto regionů si nárokuje stejnou životní úroveň, jaká je v regionech vyspělejších a vytváří tlak na růst mezd bez ohledu na nízkou produktivitu práce). Regionální politika pak musí aplikovat taková opatření, která postaví agregátní

nabídku na selektivnější základy (např. regionálně diferencovat úvěrová omezení, dotace nebo slevy z úroků podporovaným regionům apod.). [Pramen 13, s.69-70]

3.3.2 Ekologické motivy

Argumentace týkající se životního prostředí, jako jednoho z významných motivů regionální politiky, byla ve větší míře zdůrazňována od počátku sedmdesátých let 20. století. Od té doby obecně platí, že regionální politika se provádí nejen v zájmu obyvatel méně rozvinutých regionů, ale rovněž v zájmu lidí žijících ve stále přelidněnějších aglomeracích. Finanční chudobu zaostávajících regionů je možné překonat vzrůstajícím znehodnocením životního prostředí v oblastech koncentrace. Tlak na zastavěné obytné plochy, nedostatky v technické infrastruktuře, znečištění ovzduší a vody znamená, že lidé začínají preferovat život v ekologicky čistším prostředí venkova a malých měst. [Pramen 13, s.70]

3.3.3 Sociální motivy

Původně byla regionální politika motivována převážně sociálními důvody. Až od konce padesátých let 20. století nabyla na významu ekonomická hlediska. Nicméně i v současnosti mají sociální důvody stále své místo při koncipování regionální politiky. Prvním důležitým argumentem je plná zaměstnanost. Hlavním důvodem vzniku regionální politiky byla sociální potřeba zajistit každému práci. Dalším faktorem je regionální rozdělení příjmů. Regionální diferenciaci v rozdělení příjmů lze vysvětlit mnoha faktory - situací na trhu práce, ekonomickou strukturou aj. Toto vysvětlení neospravedlňuje nerovnost mezi regiony z hlediska sociální spravedlnosti. Proto je úkolem regionální politiky přijmout taková opatření, která povedou alespoň ke zmírnění nadměrné regionální diferenciaci v příjmové oblasti.

K sociálním motivům regionální politiky patří úvaha o obecném blahu. Obecné blaho je velmi těžké definovat; spíše lze uvést pojmy spojené s tímto termínem. Jsou jimi např.: plná zaměstnanost, spravedlivé rozdělení příjmů či kvalitní životní prostředí. Jsou zde však i další hlediska, která nelze dost dobře měřit jako rozdíly v kultuře, zvycích, způsobu života apod. Obyvatelstvo některých regionů dává z mnoha důvodů přednost zaměstnání ve svém vlastním regionu, zejména tam, kde existuje silný pocit regionálního uvědomění, založený na kulturních či jazykových odlišnostech. I tyto aspekty proto musí brát regionální politika v úvahu. [Pramen 13, s.70-71]

3.3.4 Politické motivy

Spíše výjimečně se ve prospěch regionální politiky užívá na státní úrovni čistě politické argumentace. Přitom není vždy snadné rozlišovat mezi sociálními a politickými hledisky. Nicméně je prokázáno, že nespravedlnost, spočívající ve velkých rozdílech v průměrných reálných příjmech na hlavu, má důležité politické důsledky. Výsledky celostátních voleb v mnoha zemích ukazují, že lidé v méně rozvinutých regionech jsou si více vědomi své situace než lidé v prosperujících regionech. Důsledkem jsou nejen odlišné volební výsledky, ale zejména nepřátelské postoje vůči státní politice v předmětných regionech. [Pramen 13, s.71]

3.4 Pojetí regionální politiky

S historickým vývojem regionální politiky úzce souvisejí její dvě základní pojetí. Regionální politika, uskutečňovaná zhruba do poloviny sedmdesátých let 20. století, bývá označována jako tradiční regionální politika. Od druhé poloviny sedmdesátých let se začal formovat nový koncept regionální politiky, který v současnosti jednoznačně převládá ve většině evropských zemí.

Atribut	Tradiční regionální politika	Současná regionální politika
regiony	geograficky relativně stálé problém. regiony	geograficky relativně rychle se měnící problém. regiony
problémy	rozvinutost/zaostalost	strukturální změny
strategie	regionální růst	regionální inovace
nástroje	meziregionální přerozdělování	mobilizace vnitřních zdrojů
orientace na:	kapitál, suroviny, velké firmy	informace, technologie, služby, malé a střední firmy
organizační forma	centralizace	decentralizace

Tabulka 1. Rozdílnost pojetí regionální politiky [Pramen 13, s. 72]

Tradiční regionální politika byla orientovaná na rozdíly dichotomního typu, kdy byly na jedné straně vysoce rozvinuté regiony, na druhé straně pak regiony zaostávající. Šlo zejména o agrární oblasti, které zvyšovaly svou rozvojovou úroveň standardním procesem industrializace. Pro tento typ regionální politiky bylo současně charakteristické, že oblasti, kam směřovaly její nástroje, byly spíše konstantní, a kde po relativně dlouhé časové období nedocházelo ke změnám v jejich geografickém vymezení.

Již v sedmdesátých letech se prokázalo, že institucionalizovaná státní regionální politika není schopna dostatečně pružně a odpovídajícím způsobem reagovat na tyto relativně rychlé změny, a že těžiště regionální politiky bude nutno převést na samotné regiony. Tato představa je podporována i skutečností, že stát je na jedné straně stále méně schopen mobilizovat dostupné centrální finanční zdroje, a na druhé straně tato politika nevede regiony k tomu, aby mobilizovaly své vlastní vnitřní zdroje. Ve směru podpory nových přístupů působí i rozvoj regionální samosprávy.

Pokud jde o hierarchickou úroveň, na níž má být regionální politika formulována a realizována: neexistuje obecně platné pravidlo, které by to jednoznačně určovalo. V podstatě známe tři základní úrovně – regionální, národní a nadnárodní. Konkrétní rozhodnutí by měla záviset na povaze cílů regionální politiky a na tom, zda jejich dosažení bude spjato s přerozdělováním prostředků či nikoliv. [Pramen 13, s.71-73]

3.5 Nástroje regionální politiky

Nástroje regionální politiky se obvykle člení do dvou základních skupin, a to na nástroje makroekonomické a mikroekonomické povahy.

3.5.1 Makroekonomické nástroje

Užití makroekonomických nástrojů k řešení regionálních problémů je silně omezeno ostatními národohospodářskými cíli – zejména udržením inflace na žádoucí úrovni, vyrovnaností platební bilance, případně i realizací cílů průmyslové či agrární politiky.

Jedním z makroekonomických nástrojů je fiskální politika. Prostřednictvím státního rozpočtu dochází vždy k meziregionálnímu přerozdělování. Mechanismus této redistribuce spočívá na jedné straně v systému daní a odvodů, na druhé straně ve struktuře výdajů státního rozpočtu.

Vysoce příjmové regiony přispívají nadprůměrně více do státního rozpočtu než regiony s nízkými příjmy obyvatelstva i firem. Naproti tomu plyne zejména prostřednictvím sociálních výdajů (podpory v nezaměstnanosti, rekvalifikační programy aj.) více prostředků do regionů nízkopříjmových.

Regionalizace fiskální politiky umožňuje diferencovaně ovlivňovat celkovou poptávku v jednotlivých regionech. Snížení daňových sazeb v regionech trpících nízkou úrovní poptávky, vede k jejímu zvýšení a naopak.

K podpoře vybraných regionů může stát využívat své úlohy odběratele různého zboží a služeb, které jsou hrazeny prostřednictvím výdajové stránky státního rozpočtu. Stát může přednostně zadávat zakázky firmám v určitých regionech a tím podporovat jejich rozvoj nebo alespoň udržení současné úrovně.

Dalším makroekonomickým nástrojem je monetární politika. Její hlavní náplní je ovlivňování množství peněz v ekonomice. Její využití k řešení regionálních problémů je velmi přísně omezeno, vzhledem k jejím negativním vlivům na inflaci.

Regionalizace monetární politiky se může provádět prostřednictvím usnadnění přístupu k úvěrům ve vybraných regionech, tedy regionalizací objemů poskytovaných úvěrů, výše úrokové míry, ale i lhůt splatnosti. Její vliv na regionální politiku opět není jednoznačný, neboť část takto získaných prostředků se odlévá do ostatních regionů prostřednictvím meziregionálních vazeb.

Třetí skupinu makroekonomických nástrojů tvoří protekcionismus, tj. státní ovlivňování dovozu prostřednictvím dovozních limitů a cel. Dovozní limity a cla jsou výrobkově orientovány, nicméně jejich regionální vliv je značný. Je tím větší, čím vyšší je prostorová koncentrace výroby chráněných druhů zboží.

Této skutečnosti je opět možno využít k řešení regionálních problémů, a sice zavedením regionalizace protekcionismu. Znamená to uvalit dovozní limity a cla na produkty, jejichž výroba je prostorově koncentrovaná v upadajících regionech. Smyslem opatření je orientovat poptávku na domácí produkci. Působnost těchto opatření je obvykle časově omezena na co nejkratší dobu. [Pramen 13, s.73-75]

3.5.2 Mikroekonomické nástroje

Hlavním posláním mikroekonomických nástrojů je ovlivňovat rozhodování ekonomických subjektů o jejich prostorové lokalizaci. Mikroekonomické nástroje mají vždy podobu určitých finančních částek, účelově poskytovaných. Cílem těchto nástrojů je obnovení rovnováhy na regionálních trzích práce ovlivňováním jedné či obou stránek vztahu práce-kapitál.

Mezi hlavní mikroekonomické nástroje řadíme nástroje realokace pracovních sil. Je všeobecně prokázáno, že pracovní síla nereaguje okamžitě a bezprostředně na meziregionální rozdíly ve mzdách a v míře nezaměstnanosti. Právě poznání všech faktorů, které vstupují do rozhodování pracovní síly o migraci, je nezbytnou podmínkou k tomu, aby nástroje regionální politiky toto rozhodování ovlivňovaly žádoucím způsobem. Vlastní aplikaci příslušných nástrojů však musí předcházet rozhodnutí, zda je vůbec účelné a žádoucí podporovat emigraci z upadajících regionů. Vzhledem k tomu, že odliv obyvatelstva vždy znamená ještě hlubší depresi v rozvoji regionu (snížená poptávka po zboží a službách atd.), bývají nástroje většinou zaměřeny spíše na přilákání kapitálu do problémového území, tvorbu nových pracovních příležitostí, a tím na stabilizaci obyvatelstva v regionu.

Pokud však vyvstane z jakýchkoliv důvodů nutnost podporovat emigraci obyvatelstva z regionu, zaměřují se použité ekonomické nástroje na částečnou úhradu nákladů spojených s emigrací. Tímto může být např. úhrada nákladů na stěhování, na přepravu osob a majetku, výkup nemovitostí, podpora při nákupu nového domu či bytu.

Velmi důležitá je otázka konkrétní výše těchto nástrojů. Vzhledem k tomu, že obyvatelé se k migraci nerozhodují pouze na základě ekonomických kalkulací, ale zvažují i otázky neekonomické, je nezbytné, aby ekonomické stimuly byly dostatečně vysoké, a aby tak převážilo rozhodování ekonomické nad aspekty jinými např. psychologického charakteru.

Dalším mikroekonomickým nástrojem je realokace kapitálu. Jeho hlavním úkolem je ovlivnění tvorby nových pracovních příležitostí v regionu. Toho je možné dosáhnout buď prostřednictvím již zavedených firem nebo přilákáním nových firem.

Nástroje zaměřené na již etablované firmy mají napomoci buď k rozšíření stávající výroby – pokud je konkurenceschopná a perspektivní nebo k jejímu převedení na jiný druh produkce, tedy usnadnit změnu výrobního programu.

Nástroje orientované na přilákání nových firem vycházejí z předpokladu, že mnoho ekonomických činností je prostorově neutrálních a že se mohou efektivně rozvíjet v poměrně širokém spektru alternativních lokalit. Tyto nástroje mohou působit buď na přemístění pracovních míst z regionů, kde je jich ve vztahu k počtu pracovních sil nadbytek nebo na zakládání nových firem v daném regionu.

Prostorový pohyb kapitálu lze ovlivňovat ze dvou stran. Jednak stimulací – tzn. zvýšením přitažlivosti určitých regionů pro kapitál nebo restrikcí, tedy zotřením podmínek dalšího

fungování kapitálu v jiných regionech – nepřímo nutit kapitál ke zvažování nových lokalit. Stimulace většinou nabývá podoby subvencí a snižování daňových sazeb, restrikce naopak zvýšených daňových sazeb.

Rozdíly v konečném působení subvencí a daní nejsou příliš velké. Příjmy ze snížených daňových sazeb mohou být chápány jako určitá forma subvence, jejíž výše do značné míry závisí na úrovni hospodaření podniku. Jestliže je např. snížena sazba daně ze zisku, potom má podnik z tohoto nástroje tím větší užitek, čím vyšší zisk se mu podaří vyprodukovat.

Jak subvence, tak příjmy ze snížených daňových sazeb mají podnikům napomoci hradit počáteční náklady vyvolané jejich rozvojem v upadajících regionech. V tomto pojetí se jedná o subvence, časově omezené pouze na období několika prvních let. V průběhu tohoto období by měla firma dosáhnout své optimální výrobní kapacity, což jí umožní realizovat vnitřní úspory, plynoucí z nejnižších nákladů na jednotku produkce. Subvence, určené k přilákání kapitálu do vybraných regionů, mohou nabývat různorodých forem, např. kapitálových subvencí, subvencí na pracovní sílu, subvencí na hotovou produkci, subvencí na dopravu, levné půjčky, snížení cen pozemků, snížené daně aj. Forma poskytované subvence podstatným způsobem ovlivňuje chování firmy, a proto je důležité její podobu zodpovědně zvážit, zejména s ohledem na cíl, kterého chceme dosáhnout, ale i s ohledem na specifické podmínky regionu, případně na specifika firmy, o kterou máme pro danou oblast zájem. [Pramen 13, s.75-77]

4 ZÁVĚR TEORETICKÉ ČÁSTI

Vedle prosperujících regionů s vysokou životní úrovní můžeme nalézt i řadu regionů s podprůměrnou ekonomickou výkonností, s vysokou nezaměstnaností a s dalšími sociálními problémy. Jiné regiony se zase vyznačují přijatelnou ekonomickou úrovní, ale jejich další rozvoj je silně ovlivněn např. špatným stavem životního prostředí. [Pramen 13, s.65]

Jelikož existence příliš velkých rozdílů v sociálně-ekonomické úrovni mezi jednotlivými regiony negativně ovlivňuje další ekonomický rozvoj celého státu a může vyvolat i ostré sociální a politické konflikty, přistoupilo se ve většině zemí s tržní ekonomikou k formulaci a praktické realizaci regionální politiky. Jejím prvořadým cílem je vytvořit podmínky pro odstranění nebo alespoň zmírnění nadměrných rozdílů ve vývoji jednotlivých částí státu a dosažením vyvážené regionální struktury přispět ke zvýšení konkurenceschopnosti národní ekonomiky v mezinárodním měřítku. Počátky regionální ekonomiky můžeme datovat do třicátých let dvacátého století ve Velké Británii. V České republice se cílená regionální politika začala aplikovat až koncem devadesátých let dvacátého století. [Pramen 13, s.66]

K rozvoji regionů i obcí přispívá správné využití marketingových nástrojů a přístupů. Z tohoto důvodu se také postupem času z obecné teorie marketingu vyvinul regionální marketing, pomocí kterého se daří naplňovat rozvojové strategie regionu či obce. Předpokladem úspěchu je nalezení postavení regionu v konkurenčním prostředí, správná segmentace trhu, efektivní využití marketingového mixu a především správně zvolená strategie rozvoje. Strategie rozvoje regionu je dokument se střednědobým či dlouhodobým výhledem.

Zvláštní formou je existence mikroregionů. Tvorba mikroregionu může mít ryze účelový charakter, např. pro zajištění větších investičních akcí a získání odpovídající finanční podpory. Tato sdružení obcí vznikají v souladu se zákonem o obcích (č.128/2000 Sb.).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU MIKROREGIONU MORKOVSKO

Některé potřeby občanů je možné uspokojovat v rámci správního obvodu obce. Jde zejména o bydlení, veřejný pořádek, informace apod. Vedle těchto potřeb jsou takové, jejichž plné uspokojování je v rámci jedné obce nesnadné. Sem patří výstavba infrastruktury a jiných velkých investičních akcí, profesionální zájmy občanů, vzdělávání, ochrana zdraví, rekreace, kultura apod.. Snaha efektivně naplňovat tyto potřeby je hlavní motivací pro sdružování obcí do tzv. dobrovolných svazků obcí. Ve venkovském prostoru je úloha svazků obcí prakticky nezastupitelná. Malé obce postupem času zjistily, že je velmi obtížné získat podporu a potřebné finance k realizování svých záměrů (projektů), pokud vystupují každá zvlášť. Ale jako svazky obcí vystupující za účelem ochrany a prosazování svých společných zájmů, mají daleko větší šanci své záměry prosadit a realizovat. V tomto vidím hlavní smysl založení takového dobrovolného svazku obcí a tedy i vytvoření mikroregionu.

Mikroregiony jsou přirozenými územními útvary, které jsou tvořeny jistým počtem sousedících obcí. Vytvářejí je municipality na základě uzavřené smlouvy o sdružení, v nichž jsou vymezena práva a povinnosti členů. [Lacina 6, s.88]

5.1 Charakteristika mikroregionu Morkovsko

Mikroregion Morkovsko byl založen na základě zakladatelské smlouvy dne 24.6.1999 mezi obcemi Dřínov, Morkovice-Slížany, Pačlavice, Prasklice, Uhřice ve smyslu ustanovení § 20 písm.f) až písm.j) zákona č.40/1964 Sb., občanského zákoníku jako zájmové sdružení právnických osob se sídlem v Morkovicích, Náměstí 115 (sídlo tehdy ještě Obecního úřadu Morkovice-Slížany). Prvním a doposud jediným předsedou byl zvolen Mgr. Pavel Horák, starosta Morkovic-Slížan, který byl zakladatelskou smlouvou ustanoven jako předseda k jednání a vystupování za sdružení. Místopředsedou byl zvolen starosta obce Pačlavice Karel Novák, který má rovněž oprávnění jednat za mikroregion. Dalšími orgány byly ustanoveny valná hromada a rada mikroregionu.

Mikroregion Morkovsko byl na první valné hromadě dne 5.11.1999 rozšířen o nové členy, a to obce Počenice-Tetětice a Věžky. Současnou podobu dostal mikroregion na čtvrté valné hromadě konané dne 7.3.2001, kdy po předchozí žádosti byly za nové členy přijaty obce Hoštice, Kunkovice, Litenčice a Nítkovice. V souladu s novým zákonem o obcích

č.128/2000 Sb., zejména s odkazem na § 151 odst. 5 a při splnění podmínek v §§ 50 a 51 citovaného zákona o obcích, přešlo dne 7.3.2001 zájmové sdružení právnických osob „Mikroregion Morkovsko“ pod hlavičku dobrovolného svazku obcí.

Nedílnou součástí zakladatelské smlouvy jsou stanovy mikroregionu, kde je v základním ustanovení zakotvena myšlenka, že sdružení je právnickou osobou, založenou na dobu neurčitou a za nesplnění svých povinností odpovídá vlastním majetkem. Ze základního ustanovení dále vyplývá, že sdružení má zejména koordinační a poradní charakter, usiluje o hospodářský a kulturní rozvoj obcí v něm sdružených.

Předmětem činnosti mikroregionu Morkovsko je zejména:

- podpora zemědělského a nezemědělského podnikání
- řešení problémů a důsledků nezaměstnanosti
- rozvoj a diversifikace nezemědělských prostorů
- společná péče o památky v mikroregionu
- koordinace postupů při řešení problémů týkající se rozvoje samosprávy obcí, hospodářského, sociálního a kulturního života obcí, vztahu k orgánům státní správy a vyšších samosprávních celků, odvozu domovního odpadu aj.

5.2 Obecná charakteristika

Území mikroregionu Morkovsko se rozprostírá v jihozápadní části okresu Kroměříž na ploše 10 028 ha. Mikroregion Morkovsko leží na území NUTS II Střední Morava, z hlediska územního členění patří ke Zlínskému kraji. Leží v dosažitelné vzdálenosti měst Kroměříž (17 km na východ), Vyškov (20 km na západ) a Prostějov (25 km na sever) od střediska mikroregionu, jímž je město Morkovice-Slížany.

Mikroregion leží v nadmořské výšce 295-498 metrů a geomorfologicky je součástí Středomoravských Karpat, přičemž nejvýznamnějším masivem je Litenčická pahorkatina, která je spojnicí s podhůřím Chřibů. V Litenčické pahorkatině se nachází nejvyšší bod mikroregionu – Kleštěnec s nadmořskou výškou 498 metrů. Zmíněná pahorkatina je přirozeným rozvodím v oblasti Středomoravských Karpat. Drobné vodní toky, pramenící na severních svazích (potok Pačlavický, Švábský, Morkovický a Slížanský) se postupně vlévají do Tištiny, která jejich vodu odvádí do řeky Hané. Dalšími přítoky Tištiny jsou Uhřický a

Dřínovský potok. Haná se vlévá do Moravy, Vlčidolka se vlévá do Hané a Věžecký potok do Moravy. Potoky pramenící na jižních svazích se vlévají do Litavy a dále do Svatky.

Z hlediska klimatického jde o teplou oblast, pro kterou je charakteristické dlouhé teplé a mírně vlhké léto. Území je intenzívně využívanou agrární krajinou. Hustota osídlení 85 obyvatel na 1 km² je podprůměrná (celorepublikový průměr je 131 obyvatel/km²).

5.3 Obyvatelstvo, trh práce

Mikroregion Morkovsko v současnosti zahrnuje 11 obcí s celkovým počtem obyvatel 6.722. Centrem mikroregionu je město Morkovice-Slížany, které má 2 864 obyvatel, a je vůbec nejmladším městem okresu Kroměříž. Statut města získalo v roce 2000. Jedná se o typ obce s pověřeným obecním úřadem. Zajímavostí je, že všech 11 obcí mikroregionu spadá do jeho působnosti a zároveň všechny obce patří k území jednoho správního obvodu obce s rozšířenou působností, což je Kroměříž.

Název obce	Výměra v ha	Počet obyvatel k 1.1. 2005
Dřínov	544	446
Hoštice	755	157
Kunkovice	713	60
Lítenčice	1.052	455
Morkovice – Slížany	2.123	2.864
Nítkovice	914	283
Pačlavice	1.547	892
Počenice – Tetětice	853	783
Prasklice	240	242
Uhřice	311	187
Věžky	803	353
Celkem:	9.855	6. 722

Tabulka 2. Přehled počtu obyvatel v jednotlivých obcích [18]

Zásadním problémem mikroregionu je velký úbytek pracovních příležitostí v uplynulých 12 letech a v důsledku toho postupný nárůst nezaměstnanosti v posledních pěti letech (viz. tabulka 3). Obyvatelé proto museli začít za prací dojíždět. Nejvíce pracovních příležitostí

našli v okresním městě Kroměříž. Na vyškovském či prostějovském okrese kvůli špatné dopravní dostupnosti mnoho lidí práci nehledalo. Řada obyvatel situaci řešila i odstěhováním za prací nebo zaměstnáním u firem vzdálených a dojížděním domů jen na víkendy.

K rapidnímu poklesu obyvatelstva v mikroregionu zatím nedochází. Odstěhovanou část populace nahrazují ti obyvatelé, kteří tuto oblast volí z důvodu zdravějšího životního prostředí a především levnějšího bydlení. Problémem je zde pokles předproduktivní skupiny populace ve věkové struktuře obyvatelstva, čili stárnutí obyvatelstva.

	2002	2003	2004	2005	2006 (k 28.2.)
Morkovsko	14,35	15,05	11,86	13,75	15,95
Okres Kroměříž	11,04	11,6	10,1	11,7	11,9
Zlínský kraj	10,22	10,61	9,53	9,3	9,5
ČR	9,8	10,3	8,3	8,9	9,1

Tabulka 3. Vývoj nezaměstnanosti – údaje v % [20; 21]

5.4 Občanská vybavenost

5.4.1 Školství a zdravotnictví

V mikroregionu Morkovsko je dostačující počet mateřských i základních škol. Mateřská škola je v Morkovicích, Pornicích, Teteticích, Litenčicích a na Dřínově. Základní škola je v Morkovicích a Litenčicích, v Počenicích jen první stupeň. V mikroregionu se nenachází žádná střední ani vysoká škola.

V Morkovicích je zdravotní středisko, kde působí praktiční lékaři pro dospělé i děti, dvě zubní ordinace, lékárna a rehabilitační středisko. Do obcí Pačlavice, Počence, Dřínov a Litenčice dojíždí několikrát v týdnu praktičtí lékaři. Žádný specializovaný lékař zde není.

V mikroregionu jsou dva domy s pečovatelskou službou – na Dřínově (12 bytových jednotek) a v Morkovicích (28 bytových jednotek). V Pačlavicích se nachází domov důchodců.

Za vyšší vybaveností a zčásti za pracovními příležitostmi dojíždí obyvatelé mikroregionu především do okresního města Kroměříž, které je vzdáleno cca 17 km.

5.4.2 Kultura a sport

Kultura a sport patří mezi významné, hlavní volnočasové aktivity místních obyvatel a zároveň mohou přispívat ke zvýšení zájmu potencionálních návštěvníků o mikroregion. Nabídka, zázemí pro kulturní vyžití a sport je celkově v mikroregionu rozdílná. Jen asi polovina obcí nabízí kulturní dům, knihovna a hřiště jsou v podstatě ve všech obcích, slabší situace je u sportovních areálů a možností ke koupání. Technický stav jednotlivých zařízení je na rozdílné úrovni, řada z nich vyžaduje rekonstrukci nebo modernizaci.

V obcích mikroregionu působí řada spolků a sdružení. Téměř v každé obci je sbor dobrovolných hasičů, fotbalové kluby, myslivecká sdružení, svazy žen a Sokol. V Morkovicích již řadu let úspěšně působí pěvecký sbor Cantus, je zde rovněž klub českých turistů a cyklistický oddíl BIKE club.

Ke sportovnímu vyžití slouží v Morkovicích víceúčelový areál, kde jsou dvě fotbalová hřiště, tenisové kurty, hřiště na volejbal, házenou i košíkovou, atletická dráha s příslušenstvím. K rozšíření možností sportovního vyžití zajisté přispěla dokončená nová sportovní hala, tato byla otevřena 19.12.2003. Investorem této haly bylo město Morkovice-Slížany s částkou 21 milionů Kč. Lze zde provozovat tenis, volejbal, basketbal, házenou, sálovou kopanou či floorball. V letních měsících je lákadlem zrekonstruovaný padesátimetrový plavecký bazén. Všechny tři areály využívá i Základní škola v Morkovicích, do které dojíždí žáci i z ostatních obcí mikroregionu.

V poslední době se do značné obliby dostává závod v triatlonu pořádaný Sokolem Morkovice. Závodu dokonce využívají k přípravě na mistrovské závody někteří triatlonoví reprezentanti České republiky. Taktéž Klub českých turistů Morkovice s úspěchem již řadu let organizuje turistický pochod, který postupně vešel do povědomí široké obce turistů. Velkou tradicí je již po mnoho let známá zahrádkářská výstavba Floria v obci Věžky.

V obcích chybí klubovny pro školní a dospívající mládež. Taktéž je malý počet kompetentních osob pro práci s mládeží a pořádání zájmových akcí.

OBCE MIKROREGIONU	MŠ	ZŠ	KULTUR. DŮM	KNIHOVNA	SPORT. AREÁL	HŘIŠTĚ	KOUPÁNÍ
Dřínov	A	N	N	A	N	A	N
Hoštice	N	N	A	A	N	A	A
Kunkovice	N	N	N	A	N	N	A
Litenčice	A	A	A	A	N	A	A
Morkovice-Slížany	A	A	A	A	A	A	A
Nítkovice	N	N	A	A	N	A	A
Pačlavice- Pornice	A	N	A	A	N	A	N
Počenice- Tetětice	A	A	A	A	N	A	N
Prasklice	N	N	N	A	N	A	N
Uhřice	N	N	N	A	N	A	N
Věžky	N	N	N	A	N	A	N

Tabulka 4. Kulturní, školní a sportovní zařízení v obcích mikroregionu [18]

5.4.3 Doprava

Základní dopravní osu tvoří silnice III. třídy Vyškov-Pačlavice-Morkovice-Věžky-Kroměříž. Doplňující síť tvoří silnice II. třídy spojující přirozené centrum mikroregionu - Morkovice-Slížany s okolními obcemi ve směrech na Uhřice, Troubky, Zdounky a Litenčice.

Hromadná přeprava je zajištěna linkovými autobusy KRODOS BUS a.s. Kroměříž, VYDOS BUS a.s. Vyškov a FTL a.s. Prostějov. Dopravní obslužnost do obcí mikroregionu je vcelku dostatečná pouze v pracovní dny, a to pouze na trase Pačlavice-Morkovice-Věžky-Kroměříž. Ve dnech pracovního volna je přeprava významně omezena, což se nepříznivě projevuje v oblasti cestovního ruchu, společenském i kulturním životě obyvatel.

Morkovicemi prochází železniční trať č.333 regionálního významu ve směru Morkovice-Uhřice-Prasklice-Koválovice-Osíčany-Tištín-Těšice-Nezamyslice. V roce 1998 bylo vlakové spojení zrušeno, na trase je zajištěna přeprava osob autobusy FTL a.s. Prostějov, nákladní doprava byla zrušena bez náhrady. S obnovením železniční trati ČD s.o. nepočítá, což citelně omezuje dopravní dostupnost mikroregionu.

Na území mikroregionu se nenachází ani dálnice či rychlostí silnice. Z hlediska dopravní dostupnosti je důležitá silnice I/50 Brno-Uherské Hradiště, na niž je možnost napojení u Střílek vzdálených cca 12 km od Morkovic a rychlostní komunikace Olomouc-Brno, na kterou se lze napojit u Vyškova, což je asi 18 km od Morkovic. Na podzim 2005 byl otevřen úsek dálnice I/47 Brno-Ostrava, jejíž trasa vede cca 7 km od hranic mikroregionu, tím se částečně zlepšila dopravní dostupnost oblasti.

Území leží mimo zájmy dopravy vodní i výstavby dálnic. Letecká doprava je zajišťována z letiště Holešov a Brno. Polní letiště se nachází v Morkovicích a je využíváno pro chemické ošetřování polností Agrodružstva Morkovice.

5.4.4 Technická infrastruktura

Všechny obce mikroregionu jsou plynofikovány, v obcích je možnost připojení na veřejný vodovod. Okolo 90 % domácností mikroregionu je napojeno kanalizačními přípojkami na veřejnou kanalizaci. V Morkovicích byla v roce 2002 dokončena a uvedena do provozu čistička odpadních vod. Další čistička odpadních vod se nachází na Dřínově, její provoz byl zahájen v roce 1992. Ostatní obce mikroregionu jsou bez připojení na čističku odpadních vod, což se negativně promítá na stavu vodních zdrojů.

5.5 Průmysl

Ekonomická základna mikroregionu je v současné době reprezentovaná podnikem Hanhart s.r.o. a Morex s.r.o. oba se sídlem v Morkovicích. Firma Hanhart s.r.o. (v minulosti Pal, či Pal Magneton) vyrábí elektro součástky do automobilů, kdy je závislá na firmě Škoda Mladá Boleslav a v současné době zaměstnává cca 110 lidí. Firma Morex s.r.o. je nástupce družstva košíkářů Zadrev, jehož pletené výrobky z proutí byly proslulé daleko za hranicemi republiky. Tato se však oproti původnímu Zadrevu značně zúžila na cca 30 zaměstnanců, a to odchodem těch, kteří pokračují v pletení výrobků jako drobní podnikatelé ve vlastních provozovnách.

Jediná zcela nová výrobní firma HYTEX s.r.o. má své výrobní prostory v Morkovicích v prostorách bývalé pekárny a části bývalých prostor Zadrevu. Zabývá se výrobou potahů na žehlicí prkna, houbiček na nádobí, filtrů a dalších. Celkem zaměstnává asi 20 lidí.

V obci Věžky v jejich tzv. "průmyslové zóně" se nachází firma Jelínek – výroba ochranných pomůcek, dále Kovodružstvo a Stolárna. Tyto 3 firmy poskytují práci cca 40 zaměstnancům.

5.6 Zemědělství

V této oblasti jsou dobré podmínky pro rozvoj zemědělské výroby. Nachází se zde nejkvalitnější druhy hnědozemních půd v zastoupení 67 % orné půdy. Lesnatost je velmi malá, lesní porosty se vyskytují asi na 21 % rozlohy.

Největším zemědělským podnikem je Agrodružstvo Morkovice se svými středisky a cca 75 zaměstnanci.

Pokud se týká živočišné výroby, nachází se zde farmy s chovem drůbeže, vepřů a skotu (Počenice, Prasklice), firma Gastroma a.s. Litenčice - Strabenice se zabývá zpracováním drůbežího masa.

5.7 Životní prostředí

Intenzivní využívání zemědělských půd, která tvoří 72 % výměry mikroregionu, má negativní vliv na životní prostředí. Pozemky orné půdy zcelené do velkých ploch, které nejsou členěny dostatečným množstvím protierozních překážek, otevřely cestu vodní a větrné erozi, proti níž nemá půdní fond žádnou ochranu. Zredukovány byly plochy trvalých travnatých porostů a vzrostlé dřevinné vegetace, což vytvořilo holý plošný reliéf s maximálním působením eroze. Větrná eroze se nejvíce uplatňuje v kritickém předjarním a jarním období, kdy není ještě dostatečný vegetační kryt na polích. Vodní eroze je závažným problémem, protože způsobuje odnos půdních částic humusu a živin z nejsvrchnějšího horizontu, čímž dochází ke snižování úrodnosti.

Komunální odpad je ve všech obcích tříděn (plasty, sklo, papír), směsný odpad je odvážen na skládku v Nětčicích firmou BIOPAS Kroměříž.

V mikroregionu a jeho okolí nejsou žádné velké podniky a těžební závody, které by výrazně zhoršovaly ovzduší v obcích. Hlavním zdrojem znečištění ovzduší je spalování fosilních paliv v domácích topeništích a kotelnách. Toto však není v současné době významné, protože obce mikroregionu jsou plynofikovány.

Specifickou formou znečištění je znečištění prachem z ošetřování polí chemickými přípravky a hnojivy a organoleptickými emisemi z živočišné výroby, které se vyznačují zvýšeným obsahem mikroorganismů, prachem a zápachem. Chemizace v zemědělství se dodnes projevuje nežádoucí přítomností chemikálií v půdách, podzemních vodách i ve vodotečích. Velmi nepříznivý vliv na čistotu ovzduší má se svými exhalacemi doprava, zejména silniční.

Z nalezišť nerostných surovin můžeme jmenovat těžbu cihlářské hlíny včetně zpracování (cihelna Dřínov). Cihlářská hlína v Morkovicích, písky v Prasklicích, Uhřicích, Dřínově a Pačlavicích nejsou dobývány.

5.8 Cestovní ruch

Mikroregion se nenachází v žádné ucelené rekreační lokalitě. Pouze některé objekty v obcích nejsou trvale obydleny a slouží jako rekreační chalupy. Mikroregionem prochází značené cyklistické trasy a jsou zde dobré podmínky také pro pěší turistiku.

Nejvýznamnějšími historickými, kulturními a přírodními památkami jsou kromě památkově chráněných objektů i stavby hodné pozornosti a kulturně historické ochrany. Jde zejména o tradiční stavby lidové architektury, historicky hodnotné veřejné obytné budovy, mlýny, kostely, kapličky, kříže a další. Národní přírodní památka Křéby se nachází v Prasklicích, které jsou taktéž územím s archeologickými nálezy.

Z kulturních památek můžeme jmenovat zámek v Morkovicích, Litenčicích, Hošticích a na Dřínově. Téměř v každé obci se nachází buď kostel nebo zvonice. Z morkovických zajímavostí můžeme dále uvést pranýř či kašny na náměstí.

Při vypracování této analýzy jsem vycházela z vlastních znalostí a informací, z interních materiálů mikroregionu Morkovsko a firmy METOD KONZULT IPM Olomouc. [Prameny 16;18]

Vzhledem k tomu, že potřebná data se nenacházela v ucelené podobě, bylo nutné je roztřídit, uspořádat a novelizovat.

6 SWOT ANALÝZA

Při sestavování SWOT analýzy jsem vycházela ze získaných dat, která jsem uvedla v kapitole 5. Údaje k nim jsem získala primárním i sekundárním výzkumem. Primární data jsem z převážné části nashromáždila při osobních setkáních s Mgr. Pavlem Horák – předsedou mikroregionu Morkovsko a při rozhovorech s dalšími obyvateli mikroregionu, rovněž na základě vlastních poznatků, neboť v Morkovicích žiji od narození. Údaje sekundární pak pocházejí z interních materiálů mikroregionu Morkovsko, firmy METOD KONZULT IPM Olomouc, z Úřadu práce v Kroměříži, z Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, z Českého statistického úřadu aj.

Všechna shromážděná data byla posouzena a následně roztríděna SWOT analýzou.

6.1 Silné stránky

- mikroregion se vyznačuje stabilním počtem obyvatelstva
- v Morkovicích a na Dřínově jsou zprovozněny domy s pečovatelskou službou
- všechny obce mikroregionu jsou plynofikovány
- veřejný vodovod je ve všech obcích
- všechny obce (mimo Kunkovice) jsou napojeny na veřejnou kanalizaci
- všechny obce mají na telefonní síť
- ve všech obcích mikroregionu je veřejnosti zpřístupněn Internet a působí veřejné knihovny
- v Morkovicích a na Dřínově fungují čističky odpadních vod
- v mikroregionu nejsou vážní znečišťovatelé ovzduší
- ve všech obcích mikroregionu je tříděn komunální odpad
- každá obec je vybavená plochou pro letní sportoviště
- v oblasti se nachází velmi kvalitní druhy hnědozemních půd, 67 % je orné půdy, z hlediska klimatu se jedná o teplou oblast
- jsou zde zásoby kvalitních cihlářských hlín

- v obcích se vyskytují zachovalé tradiční stavby lidové vesnické architektury a hodnotné stavební objekty hospodářského, kulturního charakteru včetně krajinné architektury (kříže, kapličky apod.)
- souhrnně je zpracován seznam kulturních a historických památek v obcích, včetně programu ochrany a oprav
- vhodné klimatické podmínky pro rozvoj cestovního ruchu

6.2 Slabé stránky

- postupný úbytek pracovních příležitostí
- vysoká míra nezaměstnanosti
- ekonomická stagnace oblasti
- stárnutí populace v mikroregionu
- vysoká dojíždka obyvatelstva mimo mikroregion za prací, což je zapříčiněno nízkým počtem a rozmanitostí pracovních příležitostí v obcích mikroregionu
- nevyhovující dopravní dostupnost v celém mikroregionu
- nedostatečná zdravotní péče (v některých obcích není ani nedojíždí praktický lékař; v Morkovicích jako centru mikroregionu není žádný specializovaný lékař)
- v obcích není dostatek osob pro práci s dospívající mládeží k rozvíjení zájmových aktivit
- územní plán obce nemají zpracovány Počenice-Tetětice, Hoštice, Kunkovice, Pačlavice mají pouze studii
- v důsledku dřívějšího zcelování orné půdy došlo k likvidaci přírodních protierozních překážek

6.3 Příležitosti

- využitím volných objektů podporovat rozvíjení malého a středního podnikání k snižování nezaměstnanosti v mikroregionu
- volné objekty nabídnout vhodnému investorovi k vybudování výrobní firmy a vytvoření nových pracovních míst v mikroregionu

- zvýšením dopravní dostupnosti na okresy Vyškov, Prostějov a Olomouc zvětšit nabídku pracovních příležitostí obyvatelům mikroregionu
- podporovat zájem o přistěhování do mikroregionu a tohoto využít i pro rozvoj hospodářských aktivit a podnikání
- obnovit a rozvíjet tradiční místní řemesla jako odvětví regionálního hospodářství (košíkářství)
- obnovením a revitalizací povrchové vody (rybníky, potoky) zlepšit životní prostředí
- zalesňováním vhodných pozemků zmírnit ráz „holého“ plošného reliéfu krajiny
- využitím krajinného potenciálu rozvíjet klasický obchodní turismus a turistické služby, cestovní ruch zaměřený na relaxační turistiku a aktivity (pěší procházky, cykloturistika, myslivost, sportovní rybolov apod.)
- probíhající proces pozemkových úprav a vstup do EU využít pro zásadní změny hospodářského využití krajiny; jednat s vlastníky pozemků o změnách hospodářského využití půdy především pro nezemědělské účely
- zřízením kvalitní prezentace mikroregionu na Internetu, zřízením informačního centra s propagačními materiály prezentovat a zviditelnit mikroregion v rámci ČR i zahraničí
- pomocí krajinných, architektonických a kulturních historických objektů zvýšit turistickou přitažlivost regionu
- využitím známosti výstavy ve Věžkách a její návštěvnosti, a blízkosti Kroměříže vytvořit aktivní turistickou nabídku
- rozvíjet posílení pocitu sounáležitosti (např. pořádáním sportovních a kulturních akcí za účasti všech obcí mikroregionu)
- navázáním partnerských vztahů s jiným mikroregionem rozvíjet kulturní, sociální a další spolupráci
- čerpat prostředky z fondů EU pro realizaci společných projektů v souladu s principy programování, partnerství, doplňkovosti, monitoringu, subsidiarity a dalších

6.4 Hrozby

- nevytváření nových pracovních příležitostí bude míra nezaměstnanosti dále narůstat, oblast začne ekonomicky upadat
- výskyt nežádoucích socio-patologických jevů vlivem zvyšování míry nezaměstnanosti
- pokles počtu obyvatel v mikroregionu migrací před a produktivního obyvatelstva do oblastí s vyšší životní úrovní a většími pracovními příležitostmi
- zhoršení životního prostředí v oblasti půdy a vody
- názorovým nesouladem zástupců mikroregionu Morkovsko, změnami v daňovém systému, v legislativě ČR i EU se neuskuteční plánované projekty

7 STRATEGIE ROZVOJE MIKROREGIONU MORKOVSKO

Strategii můžeme charakterizovat jako dlouhodobější alternativní cestu sloužící k dosažení jistého cíle nebo záměru. Strategické plánování můžeme tedy definovat jako proces, během něhož vzniká představa o tom, čím by se region, mikroregion, obce a její sdružení měly především zabývat, jaké programy a služby by měly být občanům v první řadě nabízeny. [Lacina 6, s.80]

Strategický rozvojový dokument nelze chápat jako statický dokument s dlouhodobě trvalou platností, nýbrž předpokládá se jeho průběžná aktualizace jak v analytické, tak syntetické části.

Při vypracovávání analytické části jsem shromážděná data postupně třídila a novelizovala. Pokud se týká navrhované strategie rozvoje i z historického hlediska, tak uvádím, že první strategie rozvoje mikroregionu Morkovsko byla vypracována v roce 2000 firmou Metod Konzult IPM Olomouc za účasti Komise pro strategický rozvoj mikroregionu Morkovsko. V roce 2004 byl tento dokument aktualizován a přizpůsoben současnému stavu území. Při porovnání obou dokumentů mohu konstatovat, že je zde vidět jistý vývoj a posun. Zatímco strategické cíle definované v roce 2000 byly převážně zaměřeny na sociální stránku a obsah jednotlivých cílů byl poněkud nesourodý, v jeho novější podobě jsou již strategické cíle jasně a výstižně formulovány. Jistou úlohu hraje i vstup České republiky do Evropské unie v roce 2004. Pro svoji diplomovou práci budu využívat strategii novější z roku 2004, kterou jsem do jisté míry upravila a přizpůsobila vlastnímu náhledu na problematiku.

Strategie rozvoje mikroregionu Morkovsko je vyjádřením současného stavu rozvoje v jednotlivých obcích mikroregionu a návrhem společných opatření pro uspokojení potřeb a řešení existujících problémů v jednotlivých oblastech života obcí. Při přípravě této strategie bylo zvažováno i specifické „okrajové“ postavení mikroregionu (zeměpisná poloha mimo hlavní dopravní trasy a na rozmezí tří krajů). [Pramen 17]

Vize mikroregionu Morkovsko:

ZAJIŠTĚNÍ TRVALE UDRŽITELNÉHO HOSPODÁŘSKÉHO A SOCIÁLNÍHO ROZVOJE, KTERÝ BUDE ZALOŽEN NA ZLEPŠOVÁNÍ PODMÍNEK PRO ROZVOJ HOSPODÁŘSKÝCH ČINNOSTÍ A NA ZVYŠOVÁNÍ MÍRY V USPOKOJENÍ ŽIVOTNÍCH PODMÍNEK OBYVATEL.

Dosažení uvedené vize je založeno na realizaci následujících strategických cílů:

- neustálé zlepšování podmínek pro rozvoj podnikání, podpora vytváření pracovních příležitostí v obcích mikroregionu, podpora a zkvalitnění dopravní obslužnosti, snaha o zvýšení počtu pracovních míst a snížení míry nezaměstnanosti,
- zvyšování kvality života obyvatel podporou bydlení, péčí o znevýhodněné a ohrožené skupiny obyvatelstva, podpora občanských sdružení a neziskových organizací schopných k přispění snadnějšího dosažení strategických cílů
- formou čerpání z předstrukturálních a strukturálních fondů Evropské unie získat maximální efekty při realizaci rozvoje mikroregionu
- společným postupem obcí dosáhnout snížení nákladů jak na výkon státní správy, tak i v ostatních oblastech působení.

Výše uvedené strategické cíle jsou dále rozpracovány do čtyř rozvojových oblastí:

1) ekonomický rozvoj

- vytváření podmínek pro vstup nových investorů
- zlepšování podmínek stávajících průmyslových podniků a živnostníků
- podpora zemědělství jako hlavního nástroje údržby a krajiny,
- rozvoj venkovské turistiky a cestovního ruchu

2) životní prostředí a infrastruktura

- zvyšování podílu vyříděných složek komunálního odpadu
- ochrana vod
- ochrana ovzduší
- zlepšení kvality pozemních komunikací

3) školství

- ekonomické uspokojování poptávky po umístění dětí v MŠ
 - zkvalitnění a ekonomické uspořádání základního školství
 - rozšíření nabídky v pobočce základní umělecké školy
 - rozšíření nabídky mimoškolních aktivit dětí a mládeže
- 4) rozvoj občanské společnosti a péče o ohrožené skupiny obyvatelstva
- rozvoj činnosti občanských sdružení, neziskových organizací a spolků aj.
 - zlepšit dostupnost kvalitního bydlení
 - zajistit dostupnost sociálních služeb pro všechny občany mikroregionu
 - zajistit dostupnost zdravotní péče
 - zlepšení dopravní dostupnosti
 - zvýšit informovanost občanů o dění v obcích mikroregionu

Úspěch či neúspěch při dosahování vytyčených strategických cílů je možné sledovat prostřednictvím ukazatelů:

- počet pracovních míst v mikroregionu
- míra nezaměstnanosti v mikroregionu
- počet bytů v mikroregionu
- stav životního prostředí v oblasti vody, půdy a ovzduší v mikroregionu
- množství složek vytríděného komunálního odpadu
- počet aktivních občanských sdružení, neziskových organizací a spolků v mikroregionu
- změny v počtu obyvatel
- výše příspěvku ze strukturálních fondů
- výdaje na výkon státní správy.

7.1 Projekty rozvoje

Pro navržení nových projektů rozvoje mikroregionu Morkovsko jsem vycházela z výše uvedené strategie rozvoje. Při jejich vypracování jsem brala v potaz především prioritní potřeby obyvatel a současný stav mikroregionu. Po zvážení těchto podmínek jsem navrhla následující projekty (čísla v závorkách jsou rozvojové oblasti, z kterých vychází):

- vybudování nové výrobní firmy v Morkovicích-Slížanech (1)
- vybudování průmyslové zóny (1)
- výstavba cyklostezky (1)
- odkanalizování a čištění odpadních vod v mikroregionu Morkovsko (2)
- oprava a rekonstrukce pozemních komunikací v mikroregionu Morkovsko (2)
- výsadba stromů kolem silnic mezi obcemi mikroregionu Morkovsko (2)
- vybudování areálu pro zájmovou činnost dětí a mládeže (3)
- podpora výstavby nových rodinných domů v mikroregionu Morkovsko (4)
- vybudování domu s pečovatelskou službou v Litenčicích (4)
- zvýšení dopravní dostupnosti v mikroregionu Morkovsko (4)
- vybudování muzea košíkářství (4)
- vydávání informativních tiskovin pro občany mikroregionu Morkovsko (4).

7.1.1 Vybudování nové výrobní firmy v Morkovicích-Slížanech

Při porovnání statistiky míry nezaměstnanosti v mikroregionu Morkovsko, okresu Kroměříž, Zlínského kraje a celé České republiky konstatuji, že míra nezaměstnanosti v mikroregionu Morkovsko vysoce překračuje celostátní průměr. Je to především vlivem rapidního úbytku pracovních míst, který začal již po roce 1990. Tehdy středisková obec Morkovice-Slížany představovala pro svoje okolí centrum pracovních příležitostí. Byla zde dobrá ekonomická základna firem – Pal Magneton, Zadrev, Komunál, JZD, Lidrukov. Tito zaměstnavatelé představovali více než 80 % pracovních míst v celém mikroregionu. Bohužel přechodem z centrálně plánované na tržní ekonomiku se počet pracovních míst v těchto firmách postupně snižoval a některé úplně zanikly. Následky byly pro obyvatele mikrore-

gionu dosti citelné. V oblasti prudce narostla nezaměstnanost a s ní i její průvodní jevy – pokles životní úrovně, výskyt nežádoucích socio-patologických jevů. I přes veškeré snahy zástupců mikroregionu se tato stránka doposud nepodařila vyřešit a míra nezaměstnanosti v mikroregionu je stále velmi nadprůměrná. Jsem proto přesvědčena, že prioritní rozvojeovou oblastí je zde ekonomická oblast, kdy je třeba obyvatelům mikroregionu zajistit práci, vytvořit nová pracovní místa a tím snížit míru nezaměstnanosti. Jednou z možností je výstavba nové výrobní firmy.

Ve Slížanech se nachází již několik let nevyužívaný areál bývalé mateřské a poté zvláštní školy, který je majetkem obce. Jedná se o patrovou budovu a přilehlý pozemek. Budova je v dobrém technickém stavu a vhodná pro rekonstrukci k výrobním účelům.

Výhodou tohoto projektu je, že pro město Morkovice-Slížany nepředstavuje žádné finanční náklady. Naopak prodejem objektu získá nemalé finanční prostředky, které může využít k financování dalších projektů. Dopad tohoto projektu bude mít význam pro celý mikroregion Morkovsko, kdy se zvýší nabídka volných pracovních míst.

Cíl projektu:

- zvýšení počtu pracovních míst v mikroregionu

Předpokládaný realizátor: investor (výrobní firma)

Zúčastněné subjekty: město Morkovice-Slížany, investor

Způsob financování: investor

Předpokládané náklady:

- pro město Morkovice-Slížany prakticky žádné, jen ve spojení s jednáním s investory a prodejem objektu

Časový plán:

- prodej budovy - 2007 - 2008

- rekonstrukce k výrobním účelům, dle rozsahu a časového plánu investora – 2009-2010

Měřitelné výstupy:

- počet nových pracovních míst
- pokles míry nezaměstnanosti

7.1.2 Vybudování průmyslové zóny

V takzvaném „trojúhelníku“ mezi obcemi Morkovice-Počenice-Uhřice se nachází pozemky, které jsou vhodné k vybudování průmyslové zóny. Majitelů polností je více, kdy někteří na nich nehospodaří a pole nechávají ležet ladem. Vykoupením těchto polí do majetku jednotlivých obcí (členů mikroregionu Morkovsko) vznikne dostatečně velká plocha k vybudování průmyslové zóny. Tyto pozemky budou následně nabídnuty vhodným investorům k vybudování výrobních firem, ve kterých vzniknou nová pracovní místa pro obyvatele mikroregionu.

Cíl projektu:

- vybudováním průmyslové zóny a jejím pozdějším využitím k výrobním účelům vzroste ekonomická úroveň mikroregionu

Realizátor: mikroregion Morkovsko

Zúčastněné subjekty:

- obce Morkovice, Počenice, Uhřice, majitelé polností, orgány zodpovědné za územní plánovací dokumentaci

Způsob financování:

- pozemky vykoupí zúčastněné obce za využití dotačního titulu Ministerstva pro místní rozvoj ČR

Předpokládané náklady:

- za výkup pozemků 1 500 000,-Kč
- bude uhrazeno z rozpočtů zúčastněných obcí

Časový plán:

- dokončení výkupu pozemků do roku 2008 – 2009
- výběr vhodného investora do roku 2009 - 2011

Měřitelné výstupy:

- plocha průmyslové zóny v m²
- počet objektů připravených k novému užívání

7.1.3 Výstavba cyklostezky

Mikroregionem prochází železniční trať č.333 regionálního významu ve směru Morkovice-Uhřice-Prasklice-Koválovice-Osíčany-Tištín-Těšice-Nezamyslice (okres Prostějov). V roce 1998 bylo vlakové spojení zrušeno, na uvedené trase nyní osobní přepravu zajišťují linkové autobusy společnosti FTL a.s. Prostějov, nákladní doprava byla zrušena bez náhrady. S obnovením železniční trati ČD s.o. nepočítá, neboť náklady na obnovení trati byly vyčísleny ve výši cca 150 000 000,-Kč. Železniční trať je tedy již 8 let nevyužívaná, kdy chátrá a pravidelná údržba trati se neprovádí.

V posledních letech stále narůstá význam rozvoje turistiky, ať pěší nebo cykloturistiky. V mikroregionu Morkovsko se zatím cyklostezky nachází spíše ojediněle a nejsou napojeny na celostátní síť. Přestavbou železniční trati Morkovice-Nezamyslice na cyklostezku by vzniklo nových 12 km cyklostezek, tato by měla navíc i nadregionální význam, neboť by zasahovala až do okresu Prostějov, tedy Olomouckého kraje. Na financování se takto může spolupodílet i kraj Olomoucký.

Vzhledem k tomu, že cyklostezky neslouží pouze turistům, ale i jako běžné místní komunikace pro dopravu v rámci jednotlivých obcí, do jisté míry by přispěla i k lepší dopravní dostupnosti mezi shora jmenovanými obcemi.

Cíl projektu:

- vybudováním nové cyklostezky přispět k rozvoji turistického ruchu v mikroregionu

Odpovědná osoba: mikroregion Morkovsko

Předpokládaný realizátor: vybraná stavební firma

Zúčastněné subjekty:

- obce mikroregionu Morkovsko, Zlínský kraj, Olomoucký kraj, ČD s.o.

Způsob financování:

- z rozpočtu místních samospráv, za využití dotačních titulů Zlínského a Olomouckého kraje, odstranění kolejí a železničních zařízení na své náklady provede ČD s.o.

Předpokládané náklady:

- 75 000 000,- Kč
- 60 % z celkových nákladů přispějí Zlínský a Olomoucký kraj
- 20 % z rozpočtu obcí Morkovice, Uhřice, Prasklice, Koválovce-Osíčany, Tištín, Těšice, Nezamyslice
- 20 % ČD s.o.

Časový plán:

- jednání s ČD s.o. o přestavbě trati – 2007
- jednání se všemi zúčastněnými obcemi - 2007
- vypracování studie a celého projektu – 2008
- předložení projektu s žádostí o poskytnutí dotací – 2008
- schválení dotací a shromáždění potřebných finančních prostředků – 2008-2009
- zahájení stavby - 2009-2010
- dokončovací práce, otevření úseku - 2011-2013

Měřitelné výstupy:

- nový úsek vybudované cyklostezky v km
- počet obyvatel, turistů využívající novou cyklostezku

7.1.4 Odkanalizování a čištění odpadních vod v mikroregionu Morkovsko

Pro zlepšení kvality povrchových a podzemních vod a pro udržení jakosti zdrojů pitné vody, je nutné snížení úrovně znečištění v odpadních vodách vypouštěných do místní vodoteče. Řešení problematiky odkanalizování a čištění odpadních vod v souladu s požadavky na dodržení technických standardů a právních nařízení EU je významným rozvojovým cílem v mikroregionu Morkovsko.

Od roku 1992 je v provozu čistička odpadních vod na Dřínově. V roce 2002 byla dobudována a uvedena do provozu čistička odpadních vod v Morkovicích. Tím se ale nic nezměnilo na situaci, která panuje v ostatních obcích mikroregionu. Tam jsou splašky i nadále kanalizacemi vypouštěny do místních vodních toků, aniž by byly nějakým způsobem čištěny. Obce polohou blízké Morkovicím budou připojeny na zdejší čističku odpadních vod (Počenice-Tetětice, Prasklice, Pačlavice-Pornice, Věžky), obec Uhřice bude připojena na čističku odpadních vod na Dřínově (mezi těmito obcemi bude souběžně vytyčena nová cesta s šestimetrovým protierozním pásem). V Litenčicích bude vybudována nová čistička odpadních vod, která bude sloužit i pro obce Hoštice, Nítkovice a Kunkovice.

Cíl projektu:

- dobudováním kanalizačních sítí s napojením na čističky odpadních vod se zlepší životní prostředí v oblasti ochrany vod v celém mikroregionu

Realizátor: mikroregion Morkovsko

Zúčastněné subjekty:

- obce mikroregionu Morkovsko, obec Zdounky, VaK a.s. Kroměříž, projektanti a zhotovitelé vodohospodářských staveb s ověřenou odbornou způsobilostí, inspekce životního prostředí, Ministerstvo zemědělství ČR, Ministerstvo životního prostředí ČR, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Asociace čistírenských expertů ČR, Agentura ochrany přírody a krajiny Brno

Předpokládané náklady:

- náklady na realizaci cca 170 000 000,- Kč
- náklady na provoz cca 2 000 000,- Kč ročně
- vzhledem k rozsáhlosti projektu zde bude použito vícezdrojové krytí:
 - 15 % obce mikroregionu Morkovsko
 - 85 % strukturální fondy EU

Časový plán:

- zpracování dokumentu, zajištění územní, projektové a majetkoprávní přípravy do poloviny roku 2007
- předložení projektu a získání potřebných finančních prostředků formou dotací do konce roku 2008
- začátek výstavby v 1.čtvrtletí roku 2009
- dokončení výstavby kanalizačních sítí, přípojek a napojení na čističky odpadních vod v Morkovicích a ve Zdounkách do konce roku 2010
- zkušební provoz v 1.čtvrtletí roku 2011
- plný provoz od 1.4.2011

Měřitelné výstupy:

- zvýšení počtu obcí v mikroregionu připojených na čističku odpadních vod
- zlepšení životního prostředí v mikroregionu zvláště v oblasti ochrany vod
- v úseku Uhřice-Dřínov zlepšení životního prostředí i v oblasti půdy (zabránění půdní erozi)
- zlepšení stavu a jakosti podzemních i povrchových vod
- likvidace znečištěných odpadních vod
- optimalizace stavu stokových sítí

7.1.5 Oprava a rekonstrukce pozemních komunikací v mikroregionu Morkovsko

Dopravní propojení jednotlivých obcí mikroregionu Morkovsko je jednou z možností jeho dalšího rozvoje a má přímý vliv i na průmyslovou, zemědělskou či bytovou výstavbu. Zlepšení dopravní infrastruktury je nezbytné i s ohledem na dodržení zákonů o životním prostředí a má značný vliv na úroveň a podmínky bydlení v obcích.

Hlavním cílem dopravní infrastruktury je zajištění relativně rychlé, bezpečné a přitom ekologicky přijatelné dostupnosti oblasti a všech jeho částí.

Stávající silniční propojení obcí mikroregionu svou současnou kvalitou technických parametrů nedává předpoklad pro plynulou a bezpečnou jízdu. Hustota provozu se podle významu silnic různí, ale globálně lze říct, že území mikroregionu Morkovsko nepatří k oblasti s přetížeností silničních komunikací.

Je nepochybné, že v minulých letech byla oblast mikroregionu Morkovsko mimo hlavní zájem a záměry okresu Kroměříž. Ne neprávem se toto území slangově nazývalo „pohraničním okresem“. Tehdy se území nacházelo na hranicích tří okresů – Kroměříž, Prostějov a Vyškov. Po zrušení okresů jako správních jednotek se toto území nachází na rozhraní tří krajů – Zlínského, Olomouckého a Jihomoravského. A jak mohu posoudit – situace se nijak nelepší.

Cíl projektu:

- zlepšit kvalitu silnice II. a III. třídy, opravit či vybudovat místní komunikace
- vylepšit kvalitu života občanů na vesnicích a přispět ke zlepšení celkového vzhledu mikroregionu Morkovsko

Odpovědná osoba: mikroregion Morkovsko

Realizátor: Ředitelství silnic a dálnic Zlínského kraje

Zúčastněné subjekty:

- obce mikroregionu, odbor dopravy Zlínského kraje, Dopravní inspektorát Policie ČR, Ředitelství silnic a dálnic Zlínského kraje, projektové a inženýrské firmy, stavební úřad, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

Způsob financování:

- z rozpočtu místních samospráv, z rozpočtu správy a údržby kraje, zdroje Ministerstva pro místní rozvoj ČR, program obnovy venkova
- 90 % nákladů hrazeno cizími zdroji
- 10 % uhrazeno z obecních rozpočtů (místní komunikace)

Předpokládané náklady: 80 000 000,- Kč

Časový plán:

- vzhledem k rozsáhlosti a potřebnosti celého projektu uvádím, že s opravami pozemních komunikací by se mělo začít již v tomto roce, ukončit do konce roku 2009 (závisí na objemu vyčleněných finančních prostředků Zlínským krajem pro tuto oblast)

Měřitelné výstupy:

- rozsah opravených pozemních komunikací v mikroregionu Morkovsko v km
- dosažení lepšího vzhledu jednotlivých obcí mikroregionu opravou a rekonstrukcí místních komunikací

7.1.6 Výsadba stromů kolem silnic mezi obcemi mikroregionu Morkovsko

Tento projekt přímo navazuje na projekt předchozí. Je to trend několika minulých let, kdy se postupně začaly kácet stromy podél některých cest v mikroregionu. Jednalo se již o stromy vzrostlé a mnohdy i staré. Pravdou je, že někdy byly tyto stromy pro řidiče i nebezpečné. Ovocné stromy – třešně a švestky, byly staré a křehké a při silnějším větru se lámaly a padaly do vozovky. Ovšem druhým faktem je, že po jejich vykácení se již nové stromy podél cest nesází, a to je velká chyba. Samozřejmě by již nemělo jít o stromy ovocné, jako v předchozím případě, ale o stromy okrasné, rychlerostoucí a vhodné do takového prostředí. Tyto dřeviny mají význam jak z hlediska životního prostředí, tak i bezpečnosti řidičů. V letních měsících poskytují vzácný stín řidičům i chodcům, v zimě pak ve vysokém sněhu

a vánicích dokáží řidiče příznivě navigovat. Mimoto také zpevňují krajnice cest a zachytávají zplodiny z projíždějících vozidel.

Cíl projektu:

- zlepšení bezpečnosti na silnicích v mikroregionu
- zlepšení životního prostředí v oblasti ovzduší a rovněž vzhledu krajiny

Odpovědná osoba: mikroregion Morkovsko

Realizátor: Správa a údržba silnic

Zúčastněné subjekty:

- obce mikroregionu, Ministerstvo pro životní prostředí ČR, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Správa a údržba silnic

Způsob financování:

- 20 % z rozpočtu místních samospráv
- 80 % program obnovy venkova

Předpokládané náklady: 400 000,-.Kč

Časový plán:

- nákup a postupná výsadba stromů ve stanovených úsecích v letech 2007-2008

Měřitelné výstupy:

- snížení emisí v ovzduší
- počet stromů vysazených na 1 km silnice
- zlepšení vzhledu krajiny

7.1.7 Vybudování areálu pro zájmovou činnost dětí a mládeže

Je faktem, že ve všech obcích mikroregionu Morkovsko chybí klubovny pro školní a dospívající mládež. Bylo by obtížné a finančně náročné budovat je v každé obci zvlášť. Můžeme tedy využít tu skutečnost, že do Základní školy v Morkovicích dojíždí žáci i z ostatních obcí mikroregionu a zrealizovat ji přímo v Morkovicích, kdy ji budou moci využívat i dojíždějící. V Morkovicích se nachází objekt bývalého kláštera. V sedmdesátých a osmdesátých letech zde byla mateřská škola. Po přestěhování mateřské školy do nového objektu se do něj nastěhovali lékaři, lékárna a rehabilitace, a vzniklo zde zdravotní středisko. V současné době už zde působí jen dva lékaři a lékárna, ostatní se přestěhovali do jiného objektu a původní soukromý majitel jej prodal zpět obci. Klášter je teď z velké části opět nevyužitý. K budově navíc patří i velká zahrada, která bývala v dřívější době využívána mateřskou školou, nyní leží ladem. Po rekonstrukci a stavebních úpravách budovy zde mohou fungovat klubovny a zájmové kroužky pro školní i dospívající mládež, zahrada bude využita jako dětské hřiště. V objektu se budou moci také konat přednášky či semináře.

Cíl projektu:

- rozšířit nabídku mimoškolních aktivit dětí a mládeže

Odpovědná osoba: město Morkovice-Slížany

Předpokládaný realizátor: vybraná stavební firma

Zúčastněné subjekty:

- obce mikroregionu Morkovsko, Zlínský kraj

Způsob financování:

- z rozpočtu místních samospráv, za využití dotačních titulů

Předpokládané náklady:

- 8 000 000,-Kč
- náklady budou z 90 % uhrazeny poskytnutou účelovou dotací Ministerstva financí ČR

Časový plán:

- vypracovat studii a projekt areálu do konce roku 2007
- získání potřebných finančních prostředků - 2008-2009
- vypsání výběrové řízení na realizaci projektu pro stavební firmy, ukončení výběrového řízení - 2009-2010
- zahájení prací na budově a dokončení rekonstrukce - 2011-2012
- kolaudace, zprovoznění – 2012

Měřitelné výstupy:

- počet dětí navštěvujících areál
- počet kvalifikovaných osob zabývajících se prací s dětmi a mládeží
- počet nových kroužků fungujících v novém areálu

7.1.8 Podpora výstavby nových rodinných domů v mikroregionu Morkovsko

Bydlení je základní lidskou potřebou, bez jehož rozvoje není možné udržet trvale život v jednotlivých obcích mikroregionu. Rozvoj bydlení zajišťuje stabilizaci obyvatel obce, příliv nových občanů, zlepšení demografického potenciálu a v neposlední řadě i větší daňovou výtěžnost a navýšení obecního rozpočtu. Je pravdou, že mnoho mladých rodin dává přednost pohodlnému životu ve městě, ale při pořizování nového bydlení musí většina z nich myslet v první řadě na finanční stránku, kdy tato se odvíjí již nákupem pozemku. V obcích mikroregionu Morkovsko za 1m² v průměru zaplatí 20,- Kč až 40,- Kč. Pro srovnání uvádím, že např. v Kroměříži tato částka za 1m² již činí zhruba od 800,- Kč do 1200,- Kč. A to je dle mého názoru při jejich výběru velmi pádný argument.

Ve všech obcích mikroregionu se nachází volné pozemky vhodné pro výstavbu nových rodinných domů.

Cíl projektu:

- přípravě ploch vhodných pro výstavbu a příznivou prodejní cenou stavebních parcel přilákat do mikroregionu obyvatelstvo v produktivním věku,
- motivovat občany v předproduktivním a produktivním věku z mikroregionu neodcházet

Realizátor: mikroregion Morkovsko, orgány územního plánování

Zúčastněné subjekty:

- obce mikroregionu, orgány územního plánování, firmy budující inženýrské sítě

Způsob financování:

- z rozpočtu místních samospráv, za využití dotačních titulů Ministerstva pro místní rozvoj ČR

Předpokládané náklady:

- 10 mil.Kč (úpravy vhodných pozemků a jejich zasíťování)
- 60 % nákladů uhradit z dotačních titulů Ministerstva pro místní rozvoj ČR
- 40% uhradí rozpočty jednotlivých obcí

Časový plán:

- vypracovat projekty, provést změny v územně plánovací dokumentaci – 2007
- předložit projekt s žádostí o poskytnutí dotace – 2007-2008
- po získání potřebných finančních prostředků provést příslušné práce na přípravu a zasíťování vhodných pozemků – 2009-2011

Měřitelné výstupy:

- plochy vyčleněné v územní plánovací dokumentaci v m²
- poměr mezi přistěhovalým a vystěhovalým obyvatelstvem mikroregionu
- počet nově vybudovaných rodinných domů v jednotlivých obcích mikroregionu
- zlepšení demografického složení obyvatelstva mikroregionu

- větší daňová výtěžnost a navýšení rozpočtu v jednotlivých obcích mikroregionu

7.1.9 Vybudování domu s pečovatelskou službou v Litenčicích

Současná demografická situace v mikroregionu a rovněž zájem občanů ukazuje na potřebu dalšího zlepšení péče o starší spoluobčany. V roce 2003 byla v Morkovicích a na Dřínově dokončena výstavba domů s pečovatelskou službou (dále jen DPS). V Morkovicích je k dispozici 28 a na Dřínově 12 bytových jednotek.

V poslední době se zvýšila poptávka ze strany občanů obcí Litenčice a její místní částí Strabenice, Hoštice, Nítkovice a Kunkovice po takové formě bydlení. Navíc v případě nepokrytí kapacity DPS staršími občany, je možné bytové jednotky nabídnout mladým lidem v tíživé sociální situaci.

Cíl projektu:

- zlepšit péči o starší spoluobčany

Realizátor: obec Litenčice

Zúčastněné subjekty: obce Litenčice, Kunkovice, Nítkovice, Hoštice, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

Způsob financování:

- z rozpočtů výše uvedených obcí, využití dotačního titulu Ministerstva pro místní rozvoj ČR

Náklady:

- na realizaci projektu 18 mil.Kč,
- 60 % dotace Ministerstva pro místní rozvoj ČR
- 40 % zúčastněné obce
- na provoz a údržbu objektu 300 000,-Kč (financují obce Litenčice, Hoštice, Nítkovice, Kunkovice)

Časový plán:

- výběr vhodného pozemku, jeho příprava
- předložení projektu a získání potřebných finančních prostředků – 2008
- výstavba a zprovoznění objektu v rozsahu 14 bytových jednotek - 2009-2011

Měřitelné výstupy:

- počet přijatých a umístěných žadatelů o umístění
- zlepšení péče o starší spoluobčany

7.1.10 Zvýšení dopravní dostupnosti v mikroregionu Morkovsko

Každá obec ve Zlínském kraji tomuto doplácí do společné pokladny ročně 50,-Kč „na hlavu“ podle počtu obyvatel v obci. Z takto nashromážděných finančních prostředků potom Zlínský kraj hradí ztrátové linky. Přitom kvalitní dopravní obslužnost je jednou z cest, jak obyvatelům celého kraje rozšířit nabídku pracovních příležitostí.

V současné době je v mikroregionu Morkovsko v pracovní dny vyhovující dopravní obslužnost pouze na úseku Pačlavice-Morkovice-Věžky-Kroměříž. Rozšířením autobusových linek ve směru Morkovice-Pačlavice-Ivanovice na Hané-Vyškov a dále Morkovice-Pornice-Prasklice-Nezamyslice s navázáním na vlakové spoje ve směru Prostějov a Olomouc by zlepšilo situaci při uplatnění části nezaměstnaných občanů mikroregionu na trhu práce. V případě autobusového spojení do Vyškova by stačilo projednat prodloužení linek, které končí buď v obci Dětkovice (poslední obce v okrese Vyškov) nebo v obci Pačlavice, do Morkovic-Slížan, případně dále ve směru Počenice-Tetětice-Věžky.

Pokud tedy mikroregion nenabízí dostatečný počet pracovních míst, bylo by tedy nejvýš správné, aby svým občanům alespoň umožnil dojížděku z prací do blízkého okolí. Je logické, že občané se nebudou ucházet o nová pracovní místa v místech, kde ví, že nemají dostatečnou dopravní dostupnost a do zaměstnání se nemají jak dostat.

Cíl projektu:

- rozšířením spojů autobusových linek na okresy Vyškov, Prostějov a Olomouc se rozšíří možnost uplatnění nezaměstnaných občanů mikroregionu Morkovsko

Odpovědná osoba: mikroregion Morkovsko

Realizátor: KRODOS BUS a.s. Kroměříž, VYDOS BUS a.s. Vyškov a FTL a.s. Prostějov

Zúčastněné subjekty: obce mikroregionu Morkovsko, dopravní společnosti, Zlínský kraj

Způsob financování:

- 50 % z rozpočtu místních samospráv
- 50 % z rozpočtu Zlínského kraje

Předpokládané náklady: 400 000,-.Kč

Časový plán:

- návrhy a jednání o rozšíření předmětných linek lze začít ještě v roce 2006
- realizace dle finančních prostředků jednotlivých obcí a po získání dotací ze Zlínského kraje – 2007-2009

Měřitelné výstupy:

- počet nových autobusových linek
- počet nově umístěných uchazečů o zaměstnání v okresech Vyškov, Prostějov, Olomouc

7.1.11 Vybudování muzea košíkářství

Počátky morkovského košíkářství sahají až do roku 1700. Postupně se toto řemeslo rozvíjelo i v okolních obcích. Bezmála tři staletí košíkářské výroby v celém mikroregionu Mor-

kovsko je zajisté úctyhodná doba. Košařský cech byl organizován jako jiná řemesla a vyráběl s postupem času bohatý sortiment výrobků – koše, nábytek, kazety, dětské kočárky, stojany, tatary, florentinky, ozdobné misky aj. Úspěch a poptávka po těchto výrobcích dokládá i počet zemí (31), do kterých byly vyváženy. Mimo prakticky celou Evropu se jednalo o export do států – Kongo, Madagaskar, Bolívie, Peru, Uruguay, Venezuela, Libanon, USA, Austrálie a další.

I přes postupnou částečnou mechanizaci zůstává košíkářství stále ruční prací, ke které je třeba dovednosti, šikovnosti a bezpochyby talent. Toto dlouholeté tradiční řemeslo si jistě zaslouží pozornost k zmapování celého jeho vývoje od počátků do současnosti.

Morkovský zámek, jehož současný majitel pan Ivo Bia jej postupně zrekonstruoval a opravil, je důstojný objekt pro umístění takové muzejní expozice, kdy na dodání muzejních exponátů a vybudování celého muzea by se podílely i okolní obce. Toto muzeum by bylo zajisté přínosem i pro majitele zámku, který zde chystá zprovoznit restauraci, a nově otevřené muzeum by mu zvýšilo její návštěvnost.

Cíl projektu:

- přispět k rozvoji tradičních řemesel v mikroregionu
- přilákání návštěvníků do mikroregionu

Odpovědná osoba: město Morkovice-Slížany, majitel zámku

Realizátor: obce mikroregionu, majitel zámku

Zúčastněné subjekty:

- obce mikroregionu Morkovsko, Ivo Bia, Muzeum Kroměřížska, ministerstvo kultury ČR

Způsob financování:

- z rozpočtu místních samospráv, za využití dotačních titulů Ministerstva kultury ČR, majitel zámku

Předpokládané náklady:

- na vybudování muzea 400 000,- Kč
- 60 % uhradí dotací Ministerstvo kultury ČR

- 30 % zúčastněné obce
- 10 % majitel zámku
- na provoz muzea 85.000,-Kč
- 90 % z rozpočtů místních samospráv
- 10 % majitel zámku

Časový plán:

- jednání s majitelem o umístění muzea v zámku – 2007
- předložení plánů a projektu ke schválení ostatním obcím mikroregionu - 2007
- předložení projektu s žádostí o poskytnutí dotace na zrealizování muzea na Ministerstvo kultury ČR – 2008
- žádost občanům mikroregionu Morkovsko o příspěví do muzea exponáty, výrobky, historickými záznamy aj.
- jednání s žádostí o spolupráci při vybudování muzea (v závislosti na poskytnutí dotačního titulu) s Muzeem Kroměřížska – 2008-2009
- vybudování a zprovoznění muzea košíkářství – 2010

Měřitelné výstupy:

- počet návštěvníků muzea
- zvýšení počtů občanů mikroregionu zabývajících se košíkářstvím jako předmětem podnikání

7.1.12 Vydávání informačních tiskovin pro občany mikroregionu Morkovsko

Ke zvýšení zájmů o dění jak v jednotlivých obcích, tak v celém mikroregionu Morkovsko by jistě přispěla vyšší informovanost všech jeho obyvatel. Je pravdou, že dnešní doba přeje Internetu, ale zase na druhou stranu, kolik občanů zde má přístup k Internetu a umí pracovat s počítačem? Pro většinu lidí má stále tištěné slovo větší význam a je pro ně přijatelněj-

ší. Myslím si, že informovanost občanů o dění v mikroregionu není doposud dostatečná a její zvýšení by kladně ovlivnilo myšlení i přístup obyvatel.

Dostačující formou by byl čtvrtletník v počtu 2 400 výtisků, kde by mj. bylo uvedeno současné dění v mikroregionu (projekty, kulturní a sportovní akce a další), plány na příští období - projekty, aktivity, které se plánují, kdo k tomu přispěl, z jakých zdrojů se projekt financuje, k čemu a komu bude sloužit, jak by mohli přispět občané, čeho by se měli vyvarovat atd. Dosud vychází Zpravodaj pro město Morkovice-Slížany, který sice okrajově zahrnuje i okolní obce, ale pro pokrytí celého mikroregionu Morkovsko je nedostačující.

Cíl projektu:

- zvýšit informovanost občanů o dění v celém mikroregionu, probudit v nich zájem i o dění v okolních obcích
- zapojit je do procesu rozvoje celého mikroregionu Morkovsko

Odpovědná osoba: mikroregion Morkovsko

Realizátor: město Morkovice-Slížany

Zúčastněné subjekty: obce mikroregionu Morkovsko

Způsob financování:

- z rozpočtu mikroregionu Morkovsko

Předpokládané náklady:

- 45 000,- Kč ročně

Časový plán:

- po projednání se zástupci všech obcí mikroregionu je možné, aby první číslo zpravodaje mikroregionu Morkovsko vyšlo již v 1. čtvrtletí roku 2007

Měřitelné výstupy:

- zvýšení informovanosti občanů mikroregionu Morkovsko
- počet výtisků zpravodaje v poměru k počtu obyvatel mikroregionu Morkovsko

7.2 Zhodnocení možných rizik a praktické využitelnosti navrhovaných projektů

Plán strategie rozvoje mikroregionu Morkovsko ukazuje, jakým směrem se rozvoj této oblasti bude ubírat. Mnou navrhované projekty rozvoje pak již konkrétně tuto strategii naplňují. Při plnění každého plánu hraje do jisté míry roli náhoda a riziko. Vždycky je nutno počítat s eventualitou, že plán nebude splněn, bude ohrožen či opožděn.

Při naplňování strategie rozvoje mikroregionu platí toto dvojnásob. Mikroregion je rozlehlý a velmi složitý útvar, ve kterém žijí jeho občané, působí samosprávné a politické úředníci, fungují obchodní společnosti, školy, zájmová sdružení, působí na něj vnější vlivy.

Rizik, se kterými by se při realizaci navrhovaných řešení mohly zúčastněné subjekty setkat, je mnoho. Můžeme je rozdělit do několika skupin:

- rizika spojená s nedostatkem finančních prostředků na realizaci projektů – zdrojem financí pro navrhované projekty jsou v převládající míře veřejné zdroje (rozpočty obcí, státní rozpočet, strukturální fondy EU); samozřejmě může nastat situace, že potřebné finanční prostředky nebudou poskytnuty a v důsledku toho k realizaci projektu nedojde. Rovněž může dojít k navýšení nákladů na realizaci oproti nákladům projektovým, ať už nepřesným odhadem v projektovém návrhu či zvýšením cen. Další riziko pak může nastat při žádosti obce o poskytnutí úvěru. Obec musí rovněž počítat s dluhovou službou, zda budou schopny další úvěr splácet.
- rizika vycházející z regionální politiky – zde je na místě poznamenat, že při schvalování jednotlivých projektů je bezpodmínečně nutná názorová shoda zástupců mikroregionu, v opačném případě může dojít k postupnému rozvratu a následnému zániku tohoto dobrovolného svazku obcí. Další riziko pak nastává při nových komunálních volbách, kdy se do čela jednotlivých obcí mohou dostat noví představitelé a tito nebudou v názorovém souladu s ostatními členy mikroregionu.
- rizika vnějších vlivů – sem patří především případná změna legislativy v právním řádu České republiky nebo Evropské unie, tyto rizika přinášejí překážky při realizaci projektů v oblasti jak finanční tak projektové přípravy (např. nové rozpočtové období Evropské unie pro r.2007-2013).

V tabulce 5 jsem pro přehlednost uvedla seznam všech projektů, časová období, ve kterých by měly být tyto projekty realizovány, předpokládané náklady a jejich zdroje. Uvádím, že stanovení výše nákladů jednotlivých projektů je pouze v orientačních cenách. Vycházela jsem z cenových rozpočtů podobných projektů nebo i z přímých dotazů u předpokládaných realizátorů. Těchto mnou dvanáct navržených projektů by mělo být realizováno v období let 2006-2013, celková výše nákladů činí 363 745 000,- Kč. Částka, která by měla být uhrazena obcemi mikroregionu je 61 645 000,- Kč, což je jen 17 % z celkových nákladů.

Samozřejmě i tak se jedná o částku velmi vysokou. S ohledem na obecní rozpočty, možnosti úvěrů či získání dalších finančních prostředků a zejména na časové rozpětí všech projektů usuzují, že je jejich proveditelnost možná.

Projekt číslo	Název projektu	Realizováno v období	Náklady na projekt celkem v Kč	Vlastní zdroje	Cizí zdroje
1.	Vybudování nové výrob. firmy	2007-2010	Nelze vyčíslit	0,-	0,-
2.	Vybudování průmyslové zóny	2008-2011	1 500 000,-	1 500 000,-	0,-
3.	Výstavba cyklostezky	2007-2013	75 000 000,-	15 000 000,-	60 000 000,-
4.	Odkanalizování a čištění odpadních vod	2007-2011	170 000 000,-	25 500 000,-	144 500 000,-
5.	Oprava a rekonstrukce pozemních komunikací	2006-2009	80 000 000,-	8 000 000,-	72 000 000,-
6.	Výsadba stromů kolem silnic	2007-2008	400 000,-	80 000,-	320 000,-
7.	Vybudování areálu pro zájmovou činnost dětí a mládeže	2007-2012	8 000 000,-	0,-	8 000 000,-
8.	Podpora výstavby rodinných domů	2007-2011	10 000 000,-	4 000 000,-	6 000 000,-
9.	Vybudování domu s pečov. službou v Litenčicích	2008-2011	18 000 000,-	7 200 000,-	10 800 000,-
10.	Zvýšení dopravní dostupnosti	2007-2009	400 000,-	200 000,-	200 000,-
11.	Vybudování muzea košíkářství	2007-2010	400 000,-	120 000,-	280 000,-
12.	Vydávání informačních tiskovin	2007	45 000,-	45 000,-	0,-
NÁKLADY CELKEM			363 745 000,-	61 645 000,-	302 100 000,-

Tabulka 5. Přehled a vyčíslení nákladů navrhovaných projektů [Pramen: vlastní]

Důležitým faktorem pro naplnění strategie rozvoje je rovněž implementace. Nestačí jen strategii rozvoje dobře naplánovat a navrhnout projekty. Je také třeba pro ně lidi získat a nadchnout. Těžko se prosazuje byť i výborný projekt, když se nesetká u dalších partnerů s kladnou odezvou. Jen snaha a zájem všech zainteresovaných subjektů mohou dokázat postupné naplňování strategie rozvoje a zlepšení současné situace v mikroregionu Morkovsko.

Velmi pozitivním krokem v oblasti financování projektů rozvoje je dle mého mínění ustanovení a vyškolení osoby zpracovatele a vyjednavatele žádostí o dotační tituly za všechny obce mikroregionu. Tento pracovník je zaměstnán na Stavebním úřadu Městského úřadu Morkovice-Slížany a obce se společně podílí na úhradu jeho mzdy. S přihlédnutím k tomu, že žádost o poskytnutí dotačního titulu musí splňovat stanovené náležitosti a k jejímu podání je tedy třeba přehledu i odborných znalostí, pak takový pracovník je přínosem pro celý mikroregion.

Rezervy vidím především v získávání finančních prostředků pro realizaci projektů z fondů Evropské unie, neboť mikroregion Morkovsko od svého založení do současnosti z tohoto zdroje dosud nezískal žádné finanční prostředky.

Opakovaně se mu však v letech 2000 – 2005 podařilo získat dotace z Programu obnovy venkova na cca 11 projektů.

S riziky je nutno počítat vždy. To ale samozřejmě není důvod se plánů na rozvoj mikroregionu vzdávat. Nelze se domnívat, že jejich realizace bude snadná. Jen znalostmi, zkušenostmi a vytrvalostí můžeme dokázat, že se z ekonomicky stagnujícího či již mírně upadajícího mikroregionu Morkovsko v průběhu několika let stane mikroregion dynamický, soběstačný a života schopný.

ZÁVĚR

Svoji diplomovou práci jsem zaměřila na oblast regionálního marketingu, konkrétně na strategii rozvoje mikroregionu. Chtěla jsem zejména upozornit na problémy a potřeby obyvatel malých obcí, na důvody proč se sdružují do dobrovolných svazků obcí a vytváří mikroregiony.

V její teoretické části jsem zpracovala podklady k vysvětlení pojmů z oblasti marketingu, regionálního marketingu, strategického plánování, regionalistiky a regionální politiky.

V praktické části jsem nejprve provedla analýzu současného stavu mikroregionu Morkovsko. Vzhledem k tomu, že potřebná data se nenacházela v ucelené podobě, bylo nutné je roztřídit, uspořádat a především novelizovat. Na závěr byly získané údaje zpracovány ve SWOT analýze. Z provedené analýzy mikroregionu je patrné, že jeho prioritním problémem je stagnující ekonomika a s ní spojená vysoká nezaměstnanost, která překračuje celorepublikový průměr.

V návaznosti na SWOT analýzu byla definována strategie rozvoje mikroregionu Morkovsko. V ní je vyjádřen současný stav rozvoje jednotlivých obcí mikroregionu a navrženy společné cíle pro uspokojení potřeb a řešení existujících problémů v jednotlivých oblastech života obcí. Je zde stanovena vize, strategické cíle, rozvojové oblasti a ukazatele. Při vypracování strategie rozvoje jsem vycházela z podkladů Komise pro strategický rozvoj mikroregionu Morkovsko, které jsem částečně upravila a přizpůsobila vlastnímu náhledu na problematiku.

V poslední části práce jsem navrhla dvanáct projektů rozvoje, které vycházejí z definované strategie. Tyto projekty do jisté míry řeší současné problémy mikroregionu. Při jejich navrhování jsem vycházela z vlastních postřehů a názorů, jakým směrem rozvoj mikroregionu Morkovsko směřovat. Na závěr práce jsou shrnuta rizika těchto projektů a zhodnocena jejich možná proveditelnost.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BERAN, V., DLASK, P. *Management udržitelného rozvoje regionů, sídel a obcí*. Praha, Academia, 2005. ISBN 80-200-1201-X.
- [2] FORET, M., STÁVKOVÁ, J. *Marketingový výzkum*. Praha, Grada Publishing, 2003. ISBN 80-247-0385-8.
- [3] JANEČKOVÁ, L., VAŠTIKOVÁ, M. *Marketing měst a obcí*. Praha, Grada Publishing, 1999. ISBN 80-7169-750-8.
- [4] KADEŘÁBKOVÁ, J., KOLEKTIV AUTORŮ. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Praha, CODEX Bohemia, 1998. ISBN 80-85963-69-8.
- [5] KOTLER, P. *Marketing management*. Praha, Grada Publishing, 1998. ISBN 80-7169-600-5.
- [6] LACINA, K., KALA, T. *Regionální a mezinárodní marketing*. Plzeň, Gaudeamus, 2003. ISBN 80-7041-929-6.
- [7] LENDA-CHALOUPKOVÁ, H. *Moje obec, moje město – věc veřejná*. Praha, Nadace VIA, 2000. Bez ISBN.
- [8] SAMUELSON, P.A., NORDHAUS, W.D. *Ekonomie*. Praha, Svoboda, 1995. ISBN 80-2050494-X.
- [9] SCHENDELEN VAN, R. *Jak lobbovat v Evropské unii*. Brno, Barrister & Principal, 2004. ISBN 80-86598-75-6.
- [10] SVĚTLÍK, J. *Marketing – cesta k trhu*. Zlín, Copyright, 1994. Bez ISBN.
- [11] SVĚTLÍK, J. *Marketing pro evropský trh*. Praha, Grada Publishing, 2003. ISBN 80-247-0422-6.
- [12] WOKOUN, R. *Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie*. Praha, VŠE, 2003. ISBN 80-245-0517-7.
- [13] KOLEKTIV AUTORŮ. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Praha, IFEC, 2001. ISBN 80-86412-08-3.
- [14] WOKOUN, R., LUKÁŠ, Z., KOUŘILOVÁ, J. *Výkladový slovník regionální a strukturální politiky Evropské unie*. Praha, IFEC, 2002. ISBN 80-864-12-18-0.

- [15] WOKOUN, R., MATES, P. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. Praha, Prospektrum, 2001. ISBN 80-7175-100-6.
- [16] METOD KONZULT IPM. *Analýza současného stavu mikroregionu Morkovsko*. Olomouc, 2000. Bez ISBN.
- [17] KOMISE PRO STRATEGICKÝ ROZVOJ MIKROREGIONU MORKOVSKO. *Strategie rozvoje mikroregionu Morkovsko*. Morkovice, 2004. Bez ISBN.
- [18] KOMISE PRO STRATEGICKÝ ROZVOJ MIKROREGIONU MORKOVSKO. *Interní materiály mikroregionu Morkovsko*. Morkovice, 2004. Bez ISBN.
- [19] Oficiální internetové stránky města Morkovice-Slížany, www.morkovice-slizany.cz.
- [20] Oficiální internetové stránky Úřadu práce Kroměříž, <http://portal.mpsv.cz/cs/stat>
- [21] Oficiální internetové stránky Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, www.mpsv.cz/cs
- [22] Zákon č.128/2000, o obcích (obecní zřízení)
- [23] Zákon č.248/2000, o podpoře regionálního rozvoje

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1.	Rozdílnost pojetí regionální politiky	31
Tabulka 2.	Přehled počtu obyvatel v jednotlivých obcích	40
Tabulka 3.	Vývoj nezaměstnanosti – údaje v %	41
Tabulka 4.	Kulturní, školní a sportovní zařízení v obcích mikroregionu	43
Tabulka 5.	Přehled a vyčíslení nákladů navrhovaných projektů	76

SEZNAM PŘÍLOH

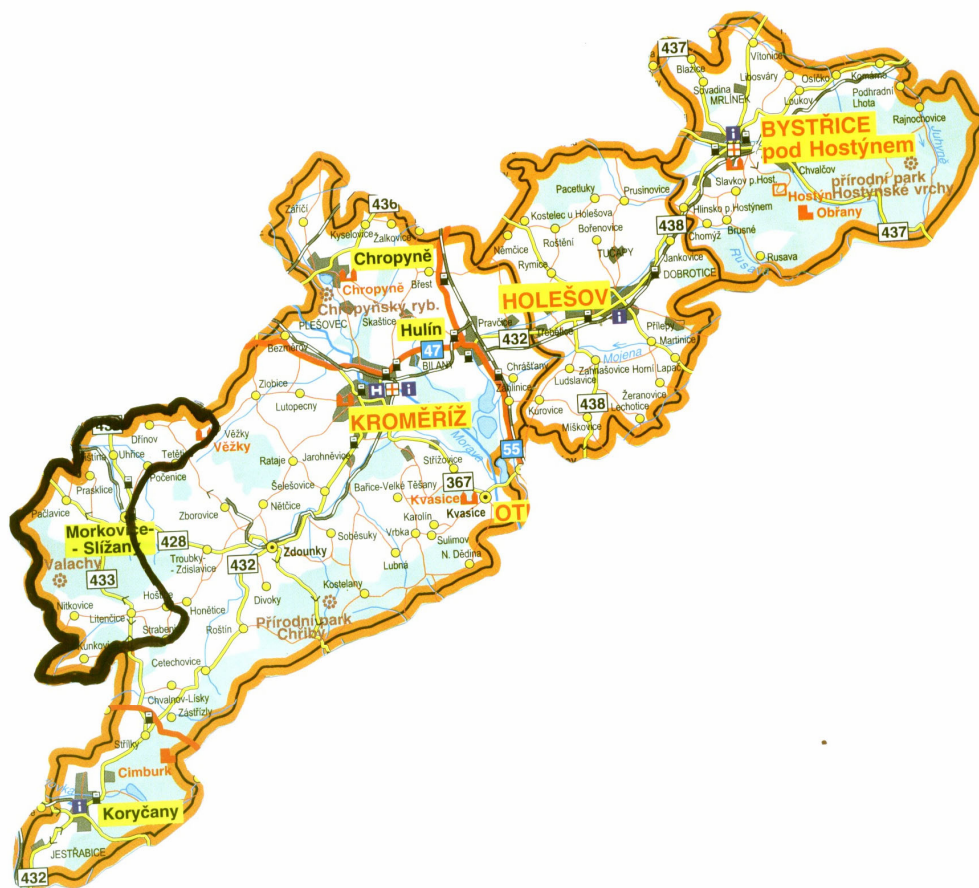
PŘÍLOHA P I: MAPA MIKROREGIONU MORKOVSKO

PŘÍLOHA P II: POMĚR POČTU OBYVATEL V JEDNOTLIVÝCH OBCÍCH
MIKROREGIONU MORKOVSKO

PŘÍLOHA P III: ZAKLADATELSKÁ SMLOUVA

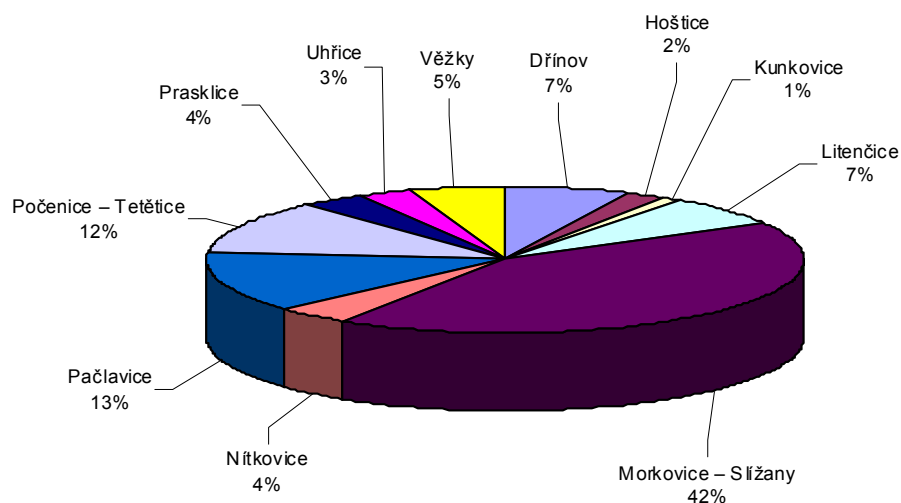
PŘÍLOHA P IV: STANOVY MIKROREGIONU MORKOVSKO

PŘÍLOHA P I : MAPA MIKROREGIONU MORKOVSKO

PŘÍLOHA P II: POMĚR POČTU OBYVATEL V JEDNOTLIVÝCH OBCÍCH MIKROREGIONU MORKOVSKO

Počet obyvatel k 1.1. 2005

PŘÍLOHA P III: ZAKLADATELSKÁ SMLOUVA

Z a k l a d a t e l s k á s m l o u v a

Zakladatelé:

1. obec **Dřínov**,
adresa pro doručování: Obecní úřad Dřínov
768 33 Morkovice
IČO: 00287156
zastoupena starostou: Josefem Palíškem, rod.č. 480117/403
bytem Dřínov 120
768 33 Morkovice
2. obec **Morkovice**,
adresa pro doručování: Obecní úřad Morkovice
Náměstí 115
768 33 Morkovice
IČO: 00287504
zastoupena starostou: Mgr. Pavlem Horákem, rod.č. 610104/0044
bytem Náměstí 27
768 33 Morkovice
3. obec **Pačlavice**,
adresa pro doručování: Obecní úřad Pačlavice
768 34 Pačlavice
IČO: 00287580
zastoupena starostou: Karlem Novákem, rod.č. 471017/083
bytem Pačlavice 33
768 34 Pačlavice
4. obec **Prasklice**,
adresa pro doručování: Obecní úřad Prasklice
768 33 Morkovice
IČO: 00380849
zastoupena starostou: Ing. Janem Barnetem, rod.č. 330914/417
bytem Prasklice 18
768 33 Morkovice

5. Obec **Uhřice**,

adresa pro doručování: Obecní úřad Uhřice
768 33 Morkovice

IČO: 00287857

zastoupena starostou: Stanislavem Juřenou, rod.č. 380613/402
bytem Uhřice 20
768 33 Morkovice

zakládají ve smyslu ust. § 20f až § 20j občanského zákoníku č. 40/1964 Sb. v platném znění toto **z á j m o v é s d r u ž e n í** právnických osob:

Název sdružení: Mikroregion „**MORKOVSKO**“

0) Sídlo sdružení: Náměstí 115, 768 33 Morkovice

I.

1. Jménem sdružení jedná jeho předseda. Prvním předsedou sdružení byl zvolen Mgr. Pavel Horák, rod.č. 610104/0044, bytem Náměstí 27, 768 33 Morkovice. Jmenovaný je zmocněn k podání návrhu na zápis sdružení do registru vedeného u Okresního úřadu v Kroměříži.
2. Za podmínek upravených stanovami jedná jménem sdružení místopředseda. Prvním místopředsedou sdružení byl zvolen Karel Novák, rod.č.471017/083, bytem Pačlavice 33, 768 34 Pačlavice.

II.

1. Jakékoliv změny a doplňky této zakladatelské smlouvy je možné činit pouze po dohodě všech zakladatelů s tím, že tyto je možné učinit pouze písemnou formou a musí být podepsány zástupci všech zakladatelů sdružení.
2. Nedílnou součástí této zakladatelské smlouvy jsou stanovy sdružení obcí mikroregionu „Morkovsko“.
3. Každý ze zakladatelů obdrží po dvou vyhotoveních této zakladatelské smlouvy.

V Morkovicích dne 24.6.1999

obec Dřínov
IČO: 00287156

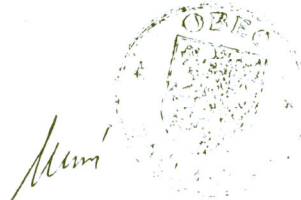
Josef Palíšek
starosta

obec Morkovice
IČO: 00287504

Pavel Horák
Mgr. Pavel Horák
starosta

obec Pačlavice
IČO: 00287580

Karel Novák
starosta

obec Prasklice
IČO: 380 849

Jan Barnet
Ing. Jan Barnet
starosta

obec Uhřice
IČO: 00287857

Stanislav Juřena
Stanislav Juřena
starosta

1 příloha - Stanovy Sdružení obcí mikroregionu „MORKOVSKO“

PŘÍLOHA P IV: STANOVY MIKROREGIONU MORKOVSKO

S t a n o v y **Mikroregionu „Morkovsko“**

Čl. I

Název a sídlo sdružení

Název : Mikroregion „Morkovsko“
Sídlo sdružení : Morkovice - Slížany, Náměstí 115, PSČ 768 33

Čl. II

Základní ustanovení

1. Sdružení je právnickou osobou, jež odpovídá svým majetkem za nesplnění svých povinností.
2. Sdružení nabývá právní způsobilosti zápisem do registru sdružení vedeného u okresního úřadu příslušného podle sídla sdružení, tj. u Okresního úřadu v Kroměříži. Rozhodnutí o zápisu je správním rozhodnutím a musí odpovídat správnímu řádu.
3. Sdružení se zakládá na dobu neurčitou.
4. Sdružení je právnickou osobou, jejímž jménem jedná předseda nebo místopředseda nebo jiná osoba předsedou nebo místopředsedou sdružení k tomu písemně zmocněná.
5. Sdružení má zejména koordinační a poradní funkce, usiluje o hospodářský a kulturní rozvoj obcí mikroregionu, které jsou členy sdružení.
6. Činnosti sdružení zůstávají nedotčeny působností, pravomoci a odpovědností samosprávních orgánů sdružených obcí. V souladu s úpravou zákona č. 367/1990 Sb. o obcích v platném znění se obec může stát členem sdružení po předběžném schválení členství a práv a povinností s tím spojených příslušným obecním zastupitelstvem.

Čl. III

Předmět činnosti

Předmětem činnosti sdružení je zejména :

1. Koordinace postupů při řešení problémů týkající se :
 - rozvoje samosprávy obcí,
 - hospodářského, sociálního a kulturního života obcí,
 - vztahu k orgánům státní správy a vyšších samosprávných celků.
 - odvozu domovního odpadu
 - sběru a likvidace nebezpečných odpadů
2. Další společné aktivity k následujícím účelům :
 - podpora zemědělského a nezemědělského podnikání, řešení problémů a důsledků nezaměstnanosti, rozvoj a diversifikace nezemědělských prostorů,
 - společná péče o památky v mikroregionu,
 - společný postup při zajišťování mateřských a základních škol

Čl. IV **Hospodaření sdružení**

1. Sdružení sestavuje svůj rozpočet a hospodaří podle něj. Rozpočet je sestavován na příslušný kalendářní rok a vyúčtování výsledků hospodaření se provádí do 6-ti měsíců po skončení kalendářního roku.
2. Sdružení vede účetnictví o stavu a pohybu majetku, o svých příjmech a výdajích a finančních vztazích k rozpočtům obcí sdružených ve sdružení.
3. Návrh rozpočtu sdružení na následující kalendářní rok a vyúčtování hospodaření sdružení za uplynulý kalendářní rok musí být vhodným způsobem zveřejněny v obcích sdružených ve sdružení nejméně 30 dnů před projednáním na zasedání valné hromady sdružení, aby se k němu občané mohli vyjádřit.
4. Přípomínky k návrhu rozpočtu sdružení a k vyúčtování hospodaření sdružení za uplynulý rok mohou občané uplatnit písemně ve lhůtě stanovené pro zveřejnění.

Čl. V **Členství ve sdružení**

1. Členem Sdružení mikroregionu „Morkovsko“ se může stát každá obec v ČR. Členství zakladatelů ve sdružení je dobrovolné a vzniká podpisem zakladatelské smlouvy. Další člen může vstoupit do sdružení na základě písemné přihlášky za podmínky předchozího souhlasu všech dosavadních členů přijetím na nejbližší valné hromadě sdružení. V přihlášce musí nový člen sdružení prohlásit, že bezvýhradně přistupuje ke stanovám sdružení v jejich aktuálním znění.
2. Členství ve sdružení nijak neomezuje právo členů sdružení vstupovat do jiných sdružení právnických osob, resp. svazků obcí.
3. Členství zaniká uplynutím výpovědní lhůty na základě písemné výpovědi člena sdružení. Výpovědní lhůta je 6-ti měsíční a počíná běžet 1. dnem kalendářního měsíce následujícího po podání výpovědi; neskončí však dříve než posledním dnem měsíce, v němž došlo k úplnému majetkovému vypořádání se členem, který dal výpověď. Majetkové vypořádání musí být schváleno nejbližší valnou hromadou sdružení.
4. Členství zaniká též v případě prokázaného hrubého porušení stanov sdružení jeho členem, a to dnem rozhodnutí valné hromady sdružení, které musí být schváleno nejméně třípětinovou většinou všech členů valné hromady sdružení. Pro majetkové vypořádání platí ustanovení poslední věty předchozího odstavce.

Čl. VI **Práva a povinnosti členů sdružení**

1. Každý z členů sdružení je povinen napomáhat činnosti sdružení.
2. Jednotlivý členové sdružení mají právo kontrolovat činnost sdružení a podílet se rovným dílem na výsledcích jeho práce.
3. Každý člen má právo účastnit se osobou svého zástupce valné hromady s hlasem rozhodujícím.
4. Každý člen má právo volit orgány sdružení a navrhnout kandidaturu svého zástupce do těchto orgánů.
5. Každý člen má právo využívat majetek a zařízení sdružení.
6. Každý člen je povinen poskytovat valnou hromadou mu stanovený příspěvek do rozpočtu sdružení; neposkytnutí příspěvku nebo prodlení s jeho poskytnutím překračující tři měsíce je hrubým porušením stanov sdružení.
7. Každý člen je povinen dodržovat stanovy sdružení a je vázán rozhodnutími valné hromady.

Čl. VII **Orgány sdružení**

1. Orgány sdružení jsou : valná hromada, předseda, místopředseda a rada mikroregionu. Funkční období předsedy, místopředsedy a rady mikroregionu jsou shodná s volebním obdobím statutárních zástupců obcí, nekončí však před zvolením nových orgánů.
2. Valná hromada se skládá ze všech členů sdružení zastupovaných starosty či jejich zástupci nebo jinými zmocněnci a je jeho nejvyšším orgánem. Schází se nejméně dvakrát ročně. Zasedání valné hromady svolává s přiměřeným předstihem předseda nebo místopředseda písemnou pozvánkou. Mimořádné zasedání valné hromady musí být svoláno tak, aby se konalo nejpozději do třiceti dnů, požádá-li o to alespoň jedna třetina členů sdružení.
3. Valná hromada schvaluje stanovy sdružení, volí z členů sdružení (resp. ze zástupců členů sdružení) předsedu a místopředsedu sdružení a radu mikroregionu, schvaluje zprávu o činnosti a hospodaření sdružení, schvaluje zprávu o revizi hospodaření, schvaluje vstup nových členů do sdružení, výši členských příspěvků a jejich splatnost a činí další úkony dle těchto stanov.
4. Předseda jedná jménem sdružení a zastupuje sdružení navenek. Místopředseda sdružení plní úkoly předsedy, pokud je předseda neplní nebo ze závažných důvodů delší dobu plnit nemůže. Místopředseda je vždy jedním z členů rady mikroregionu. Vzdá-li se předseda nebo místopředseda své funkce písemným oznámením všem členům rady mikroregionu, musí nejbližší valná hromada zvolit nového předsedu nebo místopředsedu sdružení; obdobně se postupuje při uvolnění funkce některého z členů rady mikroregionu.

5. Podepisování za sdružení se děje tak, že k názvu sdružení připojí svůj podpis předseda nebo místopředseda sdružení a jeden člen rady mikroregionu.
6. Rada mikroregionu připravuje veškeré podklady pro zasedání valné hromady a zajišťuje záležitosti sdružení, pokud nejsou v kompetenci předsedy nebo valné hromady.
7. Administrativní činnost sdružení zajišťuje předseda, a to prostřednictvím zaměstnanců obecního úřadu té obce, kterou zastupuje. Tato obec má nárok na refundaci nákladů, které jí vznikly v souvislosti s administrativním zabezpečováním činnosti sdružení.

Čl. VIII

Zrušení a zánik sdružení

1. Sdružení se zrušuje rozhodnutím valné hromady, které musí schválit nejméně třípětinová většina všech členů valné hromady.
2. Sdružení zaniká výmazem z registru vedeného příslušným orgánem.
3. Likvidace majetku sdružení se provede tak, že likvidační zůstatek se rozdělí mezi členy sdružení v poměru jimi splacených členských příspěvků za celou dobu členství ve sdružení. Toto rozdělení podléhá schválení nadpoloviční většinou všech členů valné hromady. Ustanovení předchozích vět tohoto odstavce se použije přiměřeně i pro vypořádání člena, jehož účast ve sdružení zanikla za trvání sdružení.

Čl. IX

Závěrečná ustanovení

1. Změny a doplňky těchto stanov lze provést pouze na základě schválení třípětinovou většinou všech členů valné hromady. Aktuální znění stanov sdružení vydá v opisu předseda sdružení každému zájemci proti úhradě nákladů spojených s pořízením opisu (kopie).
2. Každý ze zakladatelů sdružení obdrží po dvou výtiscích těchto stanov. Tyto stanovy jsou veřejně přístupné k nahlédnutí každému zájemci v sídle sdružení.

V Morkovicích dne 24.6. 1999

